

I. CZĘŚĆ OPISOWA.

I.1. WPROWADZENIE.

Niniejsze sprawozdanie uwzględnia:

- 1) dochody i wydatki budżetu Gminy Police w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej (sprawozdanie sporządzone na podstawie danych z ewidencji księgowej budżetu),
- 2) informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej,
- 3) informację o zmianach w wieloletniej prognozie finansowej, w tym w szczególności w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonanych w trakcie roku,
- 4) informację o przebiegu wykonania (stopniu zaawansowania) przedsięwzięć (programów) wieloletnich, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz.U. z 2019 r., poz. 869, z późn. zm.).

Ponadto, w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy Police zawarto informację o gospodarce finansowej samorządowych zakładów budżetowych, tj. Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach oraz Zakładu Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w Leśnie Górnym, a także sprawozdanie z dokonanych umorzeń należności oraz przyznanych ulg za 2019 rok, zgodnie z uchwałą nr XIV/101/2011 Rady Miejskiej w Policach z dnia 29 listopada 2011 r. w *sprawie zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej mających charakter cywilnoprawny przypadających Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach i Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji w Policach* (po zmianie dokonanej uchwałą nr XXI/147/2012 Rady Miejskiej w Policach z dnia 26 czerwca 2012 r.).

Budżet Gminy Police ustalony został Uchwałą Nr IV/24/2018 Rady Miejskiej w Policach z dnia 20 grudnia 2018 r. w *sprawie uchwalenia budżetu Gminy Police na rok 2019* i stanowi podstawę gospodarki finansowej Gminy w 2019 r. Zgodnie z ww. uchwałą zaplanowano:

- 1) dochody ogółem: **206.982.376 zł**,
z tego:
  - a) bieżące: **191.923.827 zł**,
  - b) majątkowe: **15.058.549 zł**;
- 2) wydatki ogółem: **213.754.376 zł**,
z tego:
  - a) bieżące: **184.501.221 zł**,
  - b) majątkowe: **29.253.155 zł**;
- 3) przychody ogółem: **10.172.000 zł**,
w tym:
  - kredyty: **2.800.000 zł**,
    - w tym: na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej: 2.800.000 zł,
  - papiery wartościowe (obligacje): **4.000.000 zł**,
  - wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **3.372.000 zł**;

- 4) rozchody ogółem: **3.400.000 zł**,
w tym:
- spłata kredytów: **600.000 zł**,
- wykup papierów wartościowych (obligacji): **2.800.000 zł**;
- 5) deficyt budżetu w wysokości **6.772.000 zł**, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z:
- zaciąganych kredytów: **2.800.000 zł**,
- w tym: *na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej: 2.800.000 zł*,
- sprzedaży obligacji komunalnych: **600.000 zł**,
- wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **3.372.000 zł**.

W trakcie 2019 r. dokonywano zmian budżetu Gminy Police uchwałami Rady Miejskiej w Policach oraz zarządzeniami Burmistrza Polic, w ramach posiadanych uprawnień. W wyniku dokonanych zmian planowany budżet Gminy Police na koniec 2019 r. kształtował się następująco:

- 1) dochody ogółem: **226.781.988,54 zł**,
z tego:
a) bieżące: **208.236.020,54 zł**,
b) majątkowe: **18.545.968,00 zł**;
- 2) wydatki ogółem: **243.053.466,48 zł**,
z tego:
a) bieżące: **202.122.604,48 zł**,
b) majątkowe: **40.930.862,00 zł**;
- 3) przychody ogółem: **19.671.477,94 zł**,
w tym:
- kredyty: **1.535.000 zł**,
- w tym: *na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej: 1.535.000 zł*,
- nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych: **3.686.477,94 zł**,
- wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **14.450.000 zł**;
- 4) rozchody ogółem: **3.400.000 zł**,
w tym:
- spłata kredytów: **600.000 zł**,
- wykup papierów wartościowych (obligacji): **2.800.000 zł**;
- 5) deficyt budżetu w wysokości **16.271.477,94 zł**, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z:
- zaciąganych kredytów: **1.535.000 zł**,
- w tym: *na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej: 1.535.000 zł*,
- nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych: **3.686.477,94 zł**,

- wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **11.050.000 zł.**

Wykonanie budżetu Gminy Police na koniec 2019 r. przedstawiało się następująco:

I.2. REALIZACJA DOCHODÓW W 2019 ROKU.

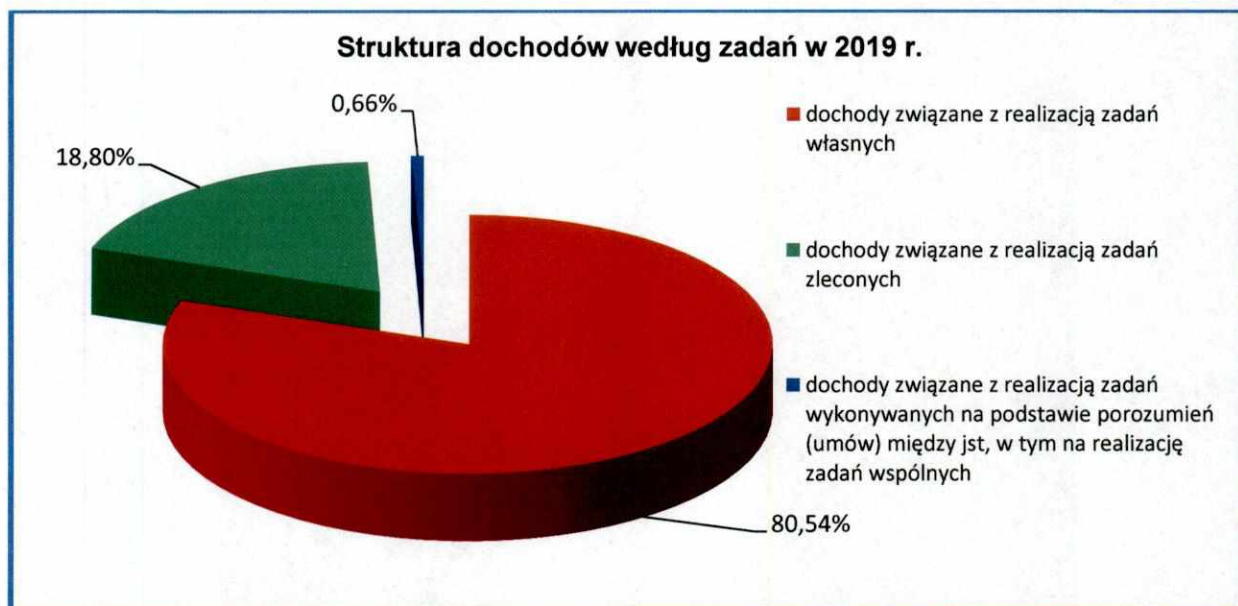
Plan dochodów w roku 2019 zrealizowany został w wysokości 226.722.419,42 zł, co stanowi 99,97%. Jest to kwota mniejsza o 59.569,12 zł od zakładanego planu.

Podstawową część dochodów stanowią dochody związane z realizacją zadań własnych gminy. W roku 2019 wykonanie tych dochodów w dochodach ogółem stanowiło 80,54%.

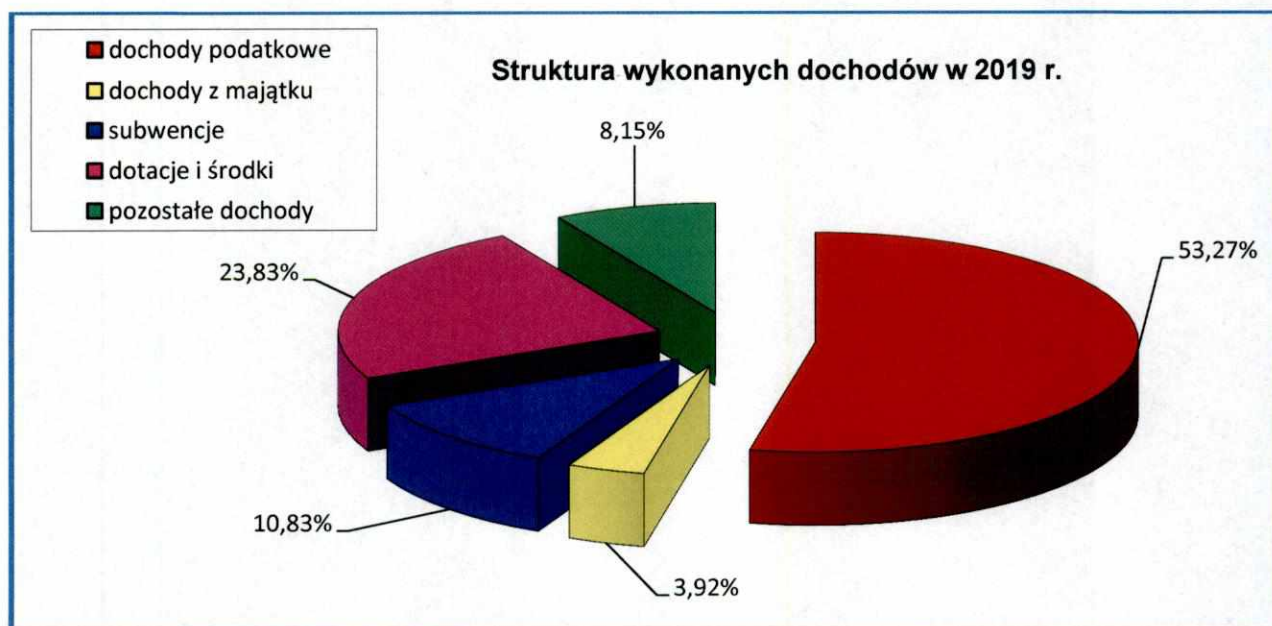
WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN w zł	WYKONANIE		
		w zł	w %	struktura wykonania
DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	226 781 988,54	226 722 419,42	99,97%	100,00%
- dochody związane z realizacją zadań własnych	179 861 921,00	182 602 290,45	101,52%	80,54%
- dochody związane z realizacją zadań zleconych	43 033 813,54	42 633 160,12	99,07%	18,80%
- dochody związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst	3 869 603,00	1 470 338,72	38,00%	0,65%
- dochody związane z realizacją zadań wspólnych wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst	16 651,00	16 630,13	99,87%	0,01%

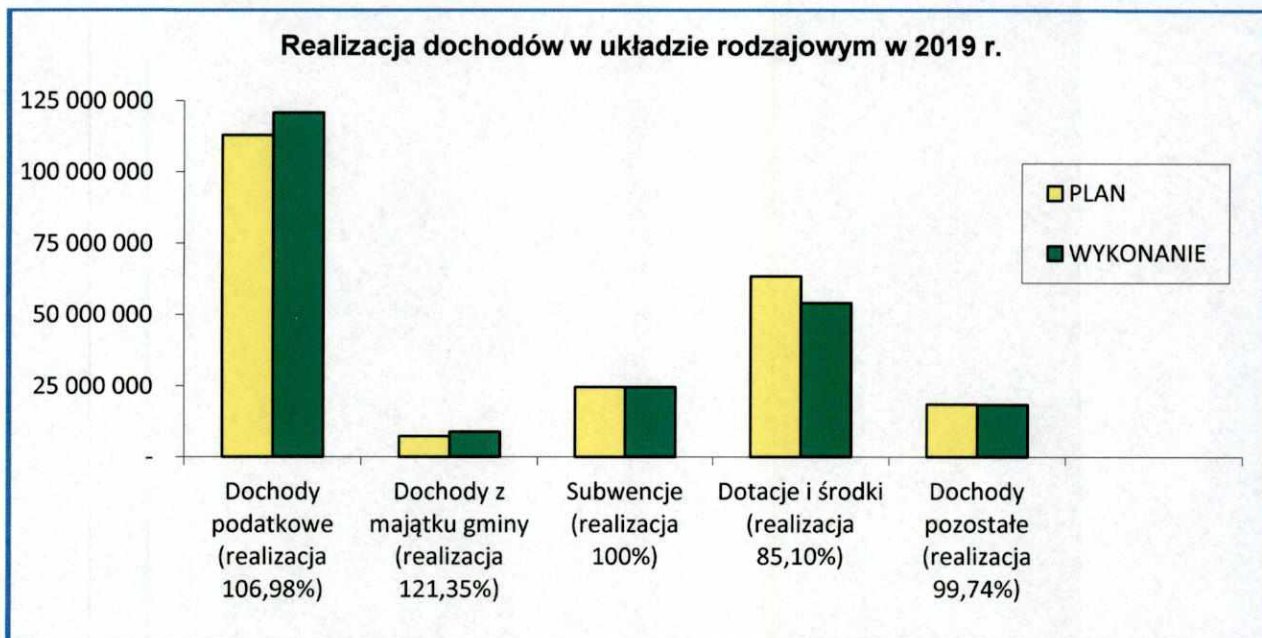

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2016-2019 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Dochody ogółem	178 535 086,83	200 011 055,07	208 547 248,57	226 722 419,42
Dochody własne	149 433 613,34	165 477 027,94	172 831 500,93	182 602 290,45
Udział w %	83,70%	82,73%	82,87%	80,54%

Biorąc pod uwagę realizację w 2019 r. dochodów budżetu Gminy Police w układzie rodzajowym, to wykonano je następująco: wpływy z subwencji zrealizowano w 100%, ponad plan wykonane zostały dochody podatkowe (wykonanie większe od planu o 7.882.462,87 zł) oraz dochody z majątku gminy (wykonanie większe od planu o 1.562.195,71 zł), pozostałe dochody wykonane zostały w blisko 100%, powyżej 85% zrealizowano dochody z tytułu dotacji i środków.

Przyczynami odchyleń w realizacji dochodów były m.in.:

1) w zakresie wykonania dochodów ponad plan:

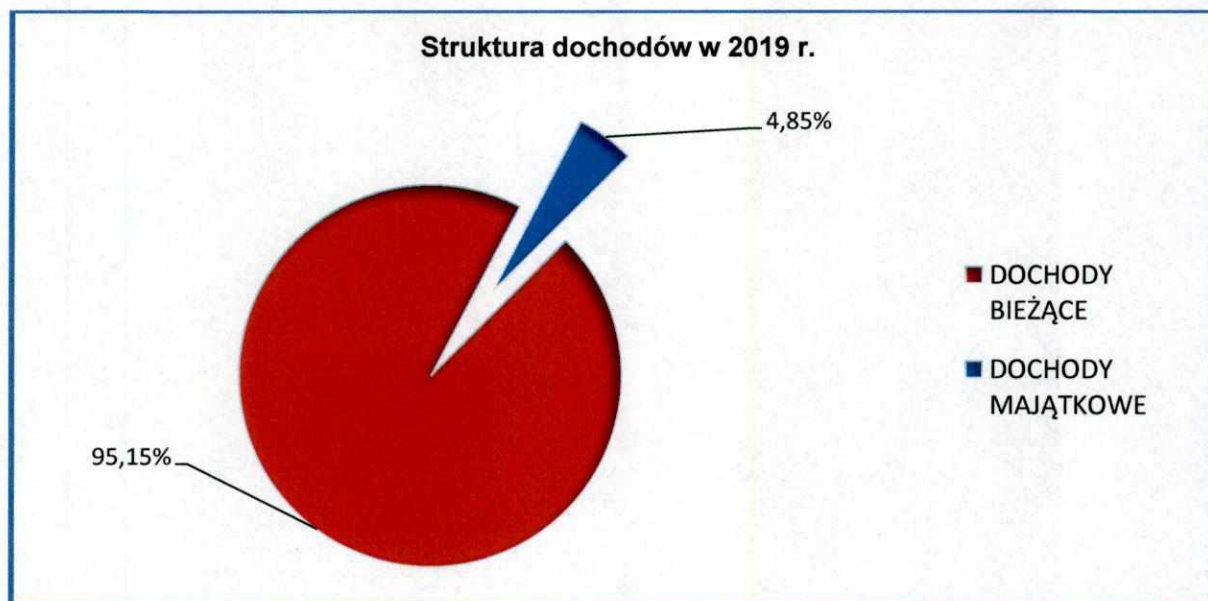
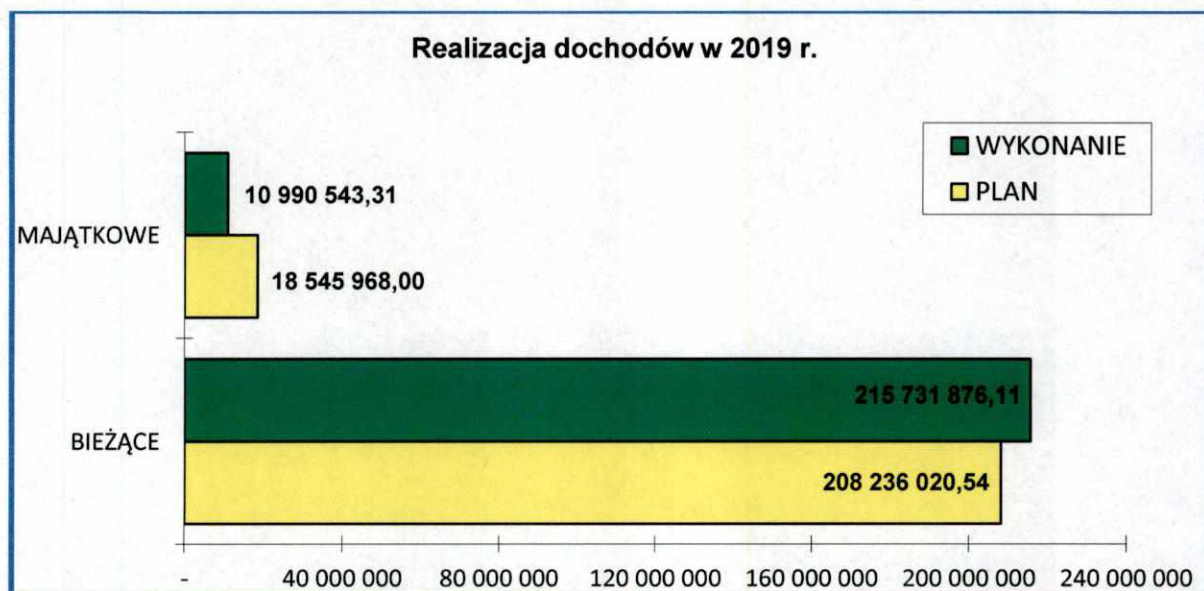
- większe o ponad 7,1 mln zł wpływy z tytułu podatków przekazywanych przez Ministerstwo Finansów i urzędy skarbowe, których pobór jest niezależny od gminy (tj. podatek od czynności cywilnoprawnych, podatek dochodowy od osób fizycznych),
- uzyskanie większych niż zakładano dochodów ze sprzedaży mienia o ponad 718 tys. zł,
- realizacja większych o ponad 500 tys. zł wpływów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, w wyniku większej niż planowano ilości jednorazowych wpłat z zastosowaniem bonifikaty 60% i 99% za przekształcenie wieczystego użytkowania w prawo własności,
- wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie wyższej od planowanej o ponad 309 tys. zł,
- realizacja większych od planowanych o ponad 271 tys. zł dochodów z tytułu podatku od nieruchomości,
- wpływ odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat w kwocie wyższej od planowanej o ponad 265 tys. zł,
- większe o ponad 178 tys. zł wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości,
- uzyskanie większych niż zakładano pozostałych dochodów majątkowych w kwocie przekraczającej 124 tys. zł (w tym większe o ponad 116 tys. zł dochody z tytułu oprocentowania środków pieniężnych na rachunkach bankowych);

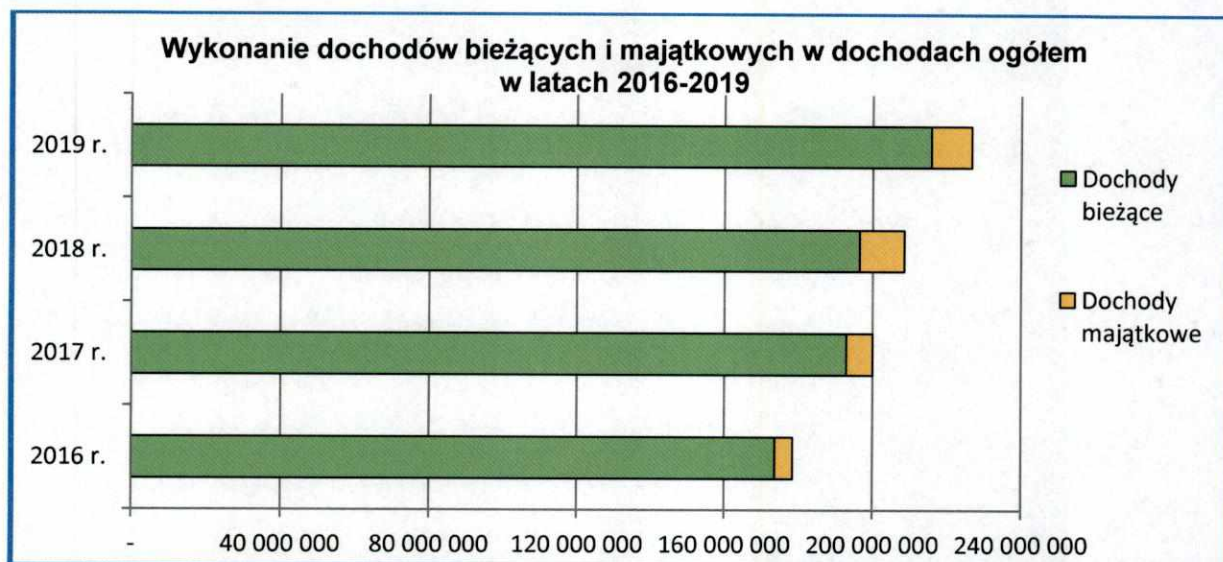
2) w zakresie wykonania dochodów poniżej planu:

- mniejsze o około 7,4 mln zł dotacje celowe ze środków RPO oraz POIiŚ na dofinansowanie projektów realizowanych przy ich udziale,
- brak wpływu planowanych środków w kwocie 1.472.000 zł z Nadleśnictwa Trzebież na dofinansowanie zadania pn. *Budowa drogi z płyt betonowych od ul. Gunickiej w miejscowości Tanowo do miejscowości Węgornik*,
- mniejsze o ponad 541 tys. zł dotacje celowe z budżetu państwa,
- mniejsze o ponad 282 tys. zł dochody z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, przekazywane przez urzędy skarbowe.

WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN w zł	WYKONANIE		
		w zł	w %	struktura wykonania
DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	226 781 988,54	226 722 419,42	99,97%	100,00%
- dochody bieżące	208 236 020,54	215 731 876,11	103,60%	95,15%
- dochody majątkowe	18 545 968,00	10 990 543,31	59,26%	4,85%

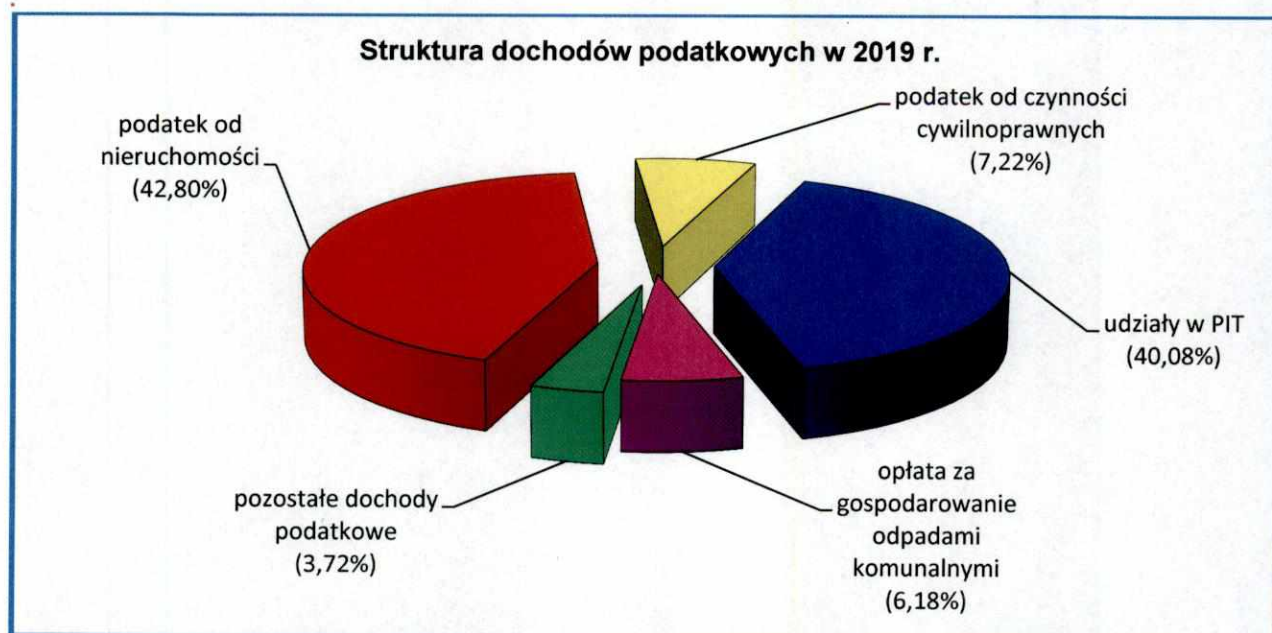

Głównymi źródłami dochodów były:

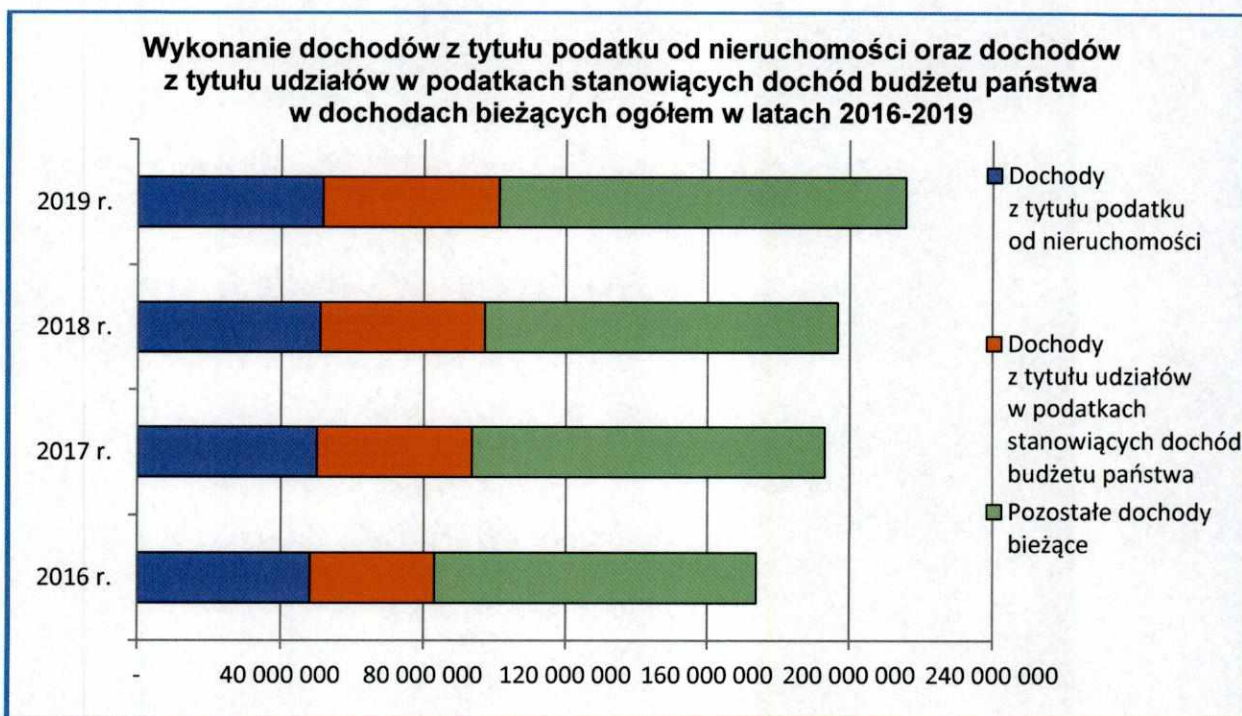
1) W dochodach bieżących: dochody podatkowe, dotacje z budżetu państwa na realizację zadań własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej, a także na dofinansowanie wkładu własnego w projektach UE, subwencje oraz wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

W ramach *dochodów podatkowych* podstawowymi źródłami dochodów były:

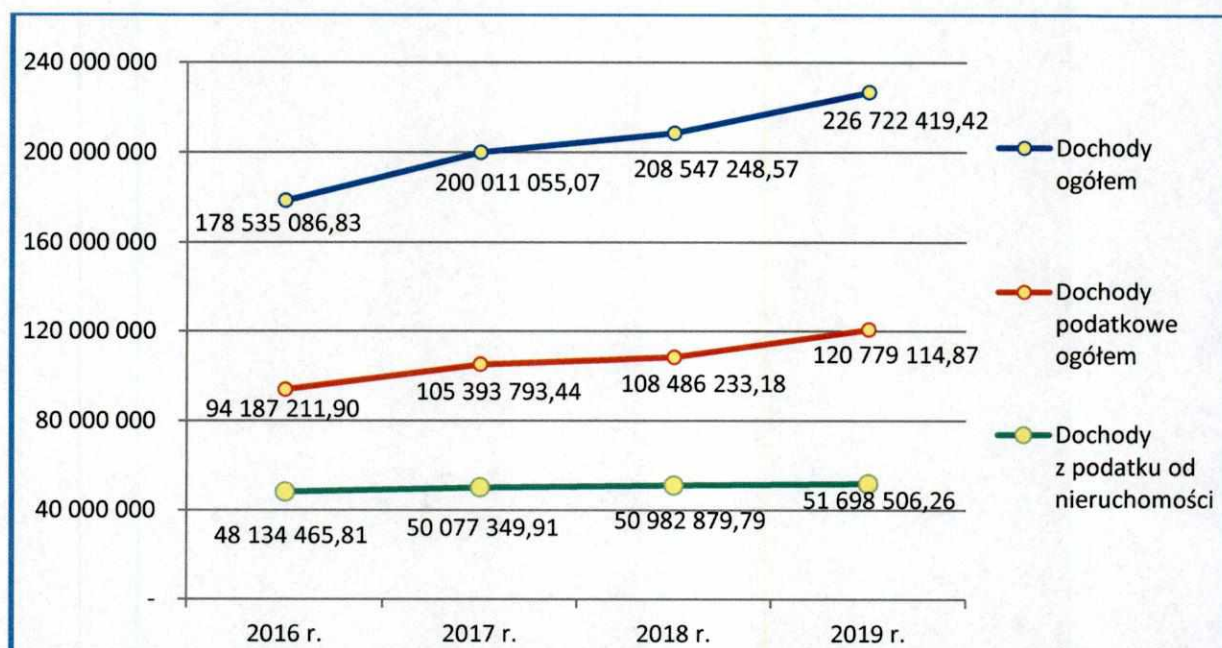
- dochody z podatku od nieruchomości wykonane na kwotę 51.698.506,26 zł, tj. w 100,53% zakładanej kwoty, stanowiące prawie 24% zrealizowanych dochodów bieżących ogółem,
- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa zrealizowane na łączną kwotę 49.423.933,47 zł, tj. 100,35%, stanowiące blisko 23% zrealizowanych dochodów bieżących ogółem,
- dochody z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych uzyskane w kwocie 8.716.370,52 zł, tj. 426,85% planowanej kwoty,
- dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które wykonano w wysokości 7.465.476,67 zł, tj. 104,33% planu.

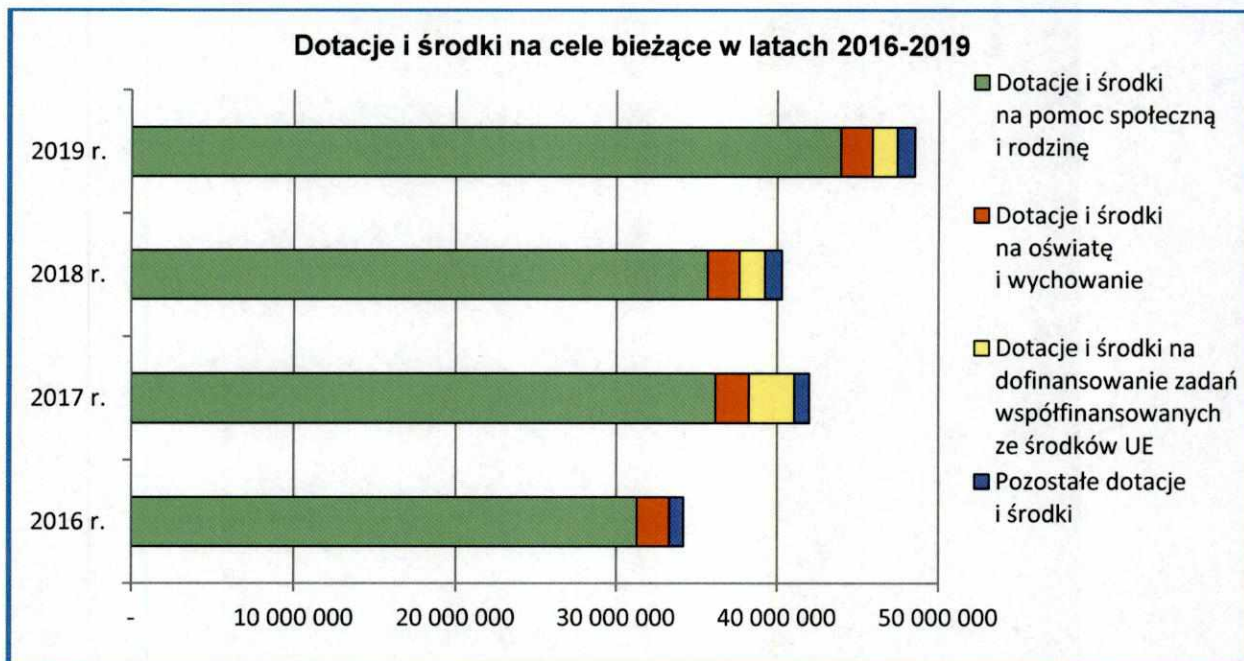
Dochody podatkowe w latach 2016-2019, w tym z tytułu podatku od nieruchomości, na tle dochodów ogółem przedstawiono na wykresie poniżej.

Dochody bieżące z tytułu dotacji z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych oraz zleconych, a także na dofinansowanie wkładu własnego w projektach UE, w roku 2019 uzyskano w wysokości 46.880.789,21 zł, co stanowi 21,73% zrealizowanych dochodów bieżących ogółem. W otrzymanej kwocie dotacji, kwota 43.933.250,90 zł to środki na dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy społecznej i rodziny. Podobnie jak w latach poprzednich, budżet państwa dofinansował zadania własne Gminy w zakresie wychowania przedszkolnego (1.644.316 zł) oraz zadania zlecone w zakresie

wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe (236.929,28 zł). W roku 2019 przyznane zostały także dotacje celowe z budżetu państwa w łącznej kwocie 80.992,08 zł na zadania własne w zakresie: zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych dla uczniów w ramach programu pomocy uczniom "Wyprawka szkolna" (6.693,70 zł) oraz w zakresie pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym (74.298,38 zł).

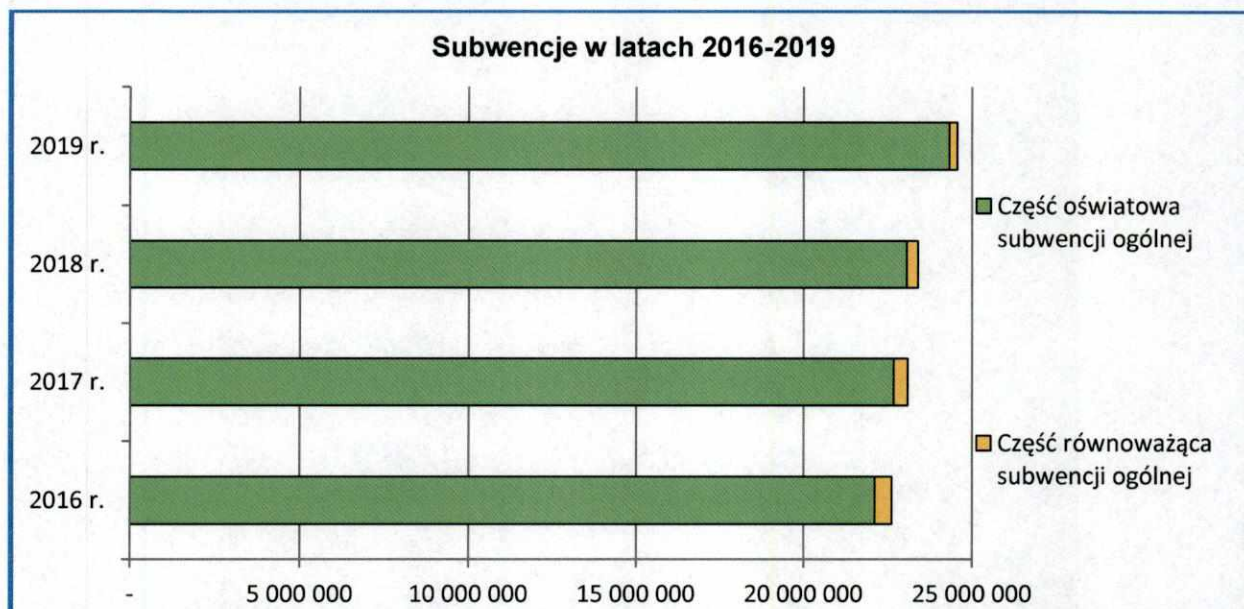

W roku 2019 Gmina Police otrzymała z budżetu państwa 100% zaplanowanych *subwencji*. Otrzymana kwota była o 1.175.804 zł wyższa niż w roku 2018.

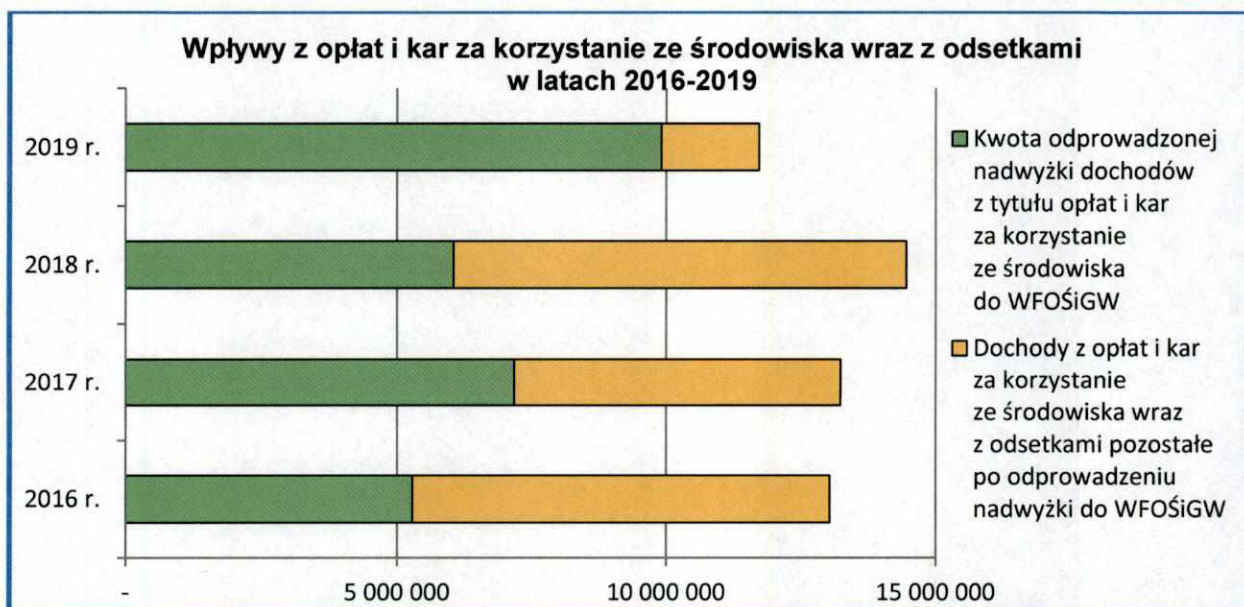
Podstawową subwencją dla gminy jest część oświatowa subwencji ogólnej, która w roku 2019 wyniosła 24.322.869 zł i była to kwota wyższa w porównaniu z rokiem 2018 o 1.263.033 zł. Należy nadmienić, że począwszy od 2016 r., w ramach subwencji oświatowej, część środków należy przeznaczać na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży (kształcenie uczniów z niepełnosprawnościami). W 2019 r. na ten cel wydatkowano łączną kwotę 1.972.812,55 zł.

Część równoważąca subwencji ogólnej, która stanowi element mechanizmu redystrybucji dochodów pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego (system poziomego wyrównywania dochodów, u którego podstaw stoi przekonanie, iż mieszkańcy poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego tego samego szczebla mają prawo do usług świadczonych na podobnym poziomie bez względu na sytuację finansową jednostek), przekazana Gminie w 2019 r. wyniosła 241.792 zł i była niższa o 87.229 zł niż w roku 2018. Z roku na rok zauważa się tendencję malejącą wysokości tej subwencji dla Gminy Police.

Wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska wraz z odsetkami wykonano na kwotę 11.731.127,52 zł, co stanowi 5,44% zrealizowanych dochodów bieżących ogółem. W porównaniu z rokiem 2018 jest to kwota niższa o 2.723.958,65 zł.

Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem w latach 2016-2019 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Dochody ogółem	178 535 086,83	200 011 055,07	208 547 248,57	226 722 419,42
Dochody bieżące	173 702 172,71	192 997 863,82	196 541 598,38	215 731 876,11
Udział w %	97,29%	96,49%	94,24%	95,15%

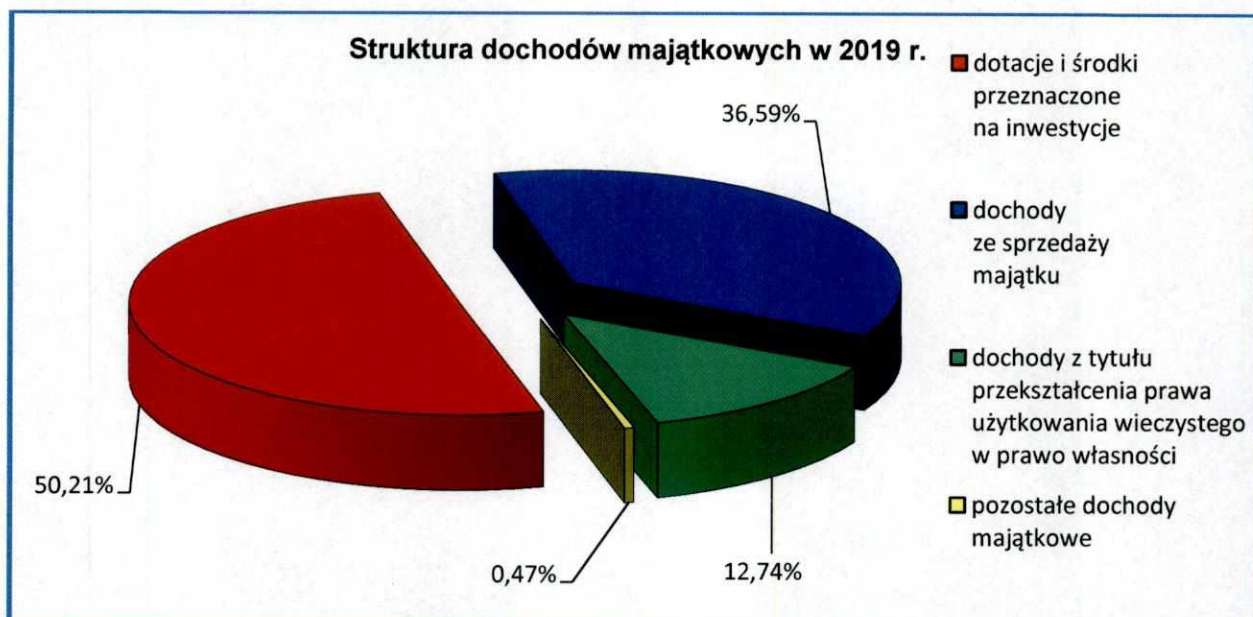
2) W dochodach majątkowych: dotacje i środki na inwestycje, sprzedaż majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Łączna kwota zrealizowanych w roku 2019 dochodów majątkowych wyniosła 10.990.543,31 zł, w tym 36,59% stanowiły dochody ze *sprzedaży majątku*, które zrealizowano na kwotę 4.021.223,34 zł i były one wyższe o 1.954.074,10 zł niż w roku 2018.

Wpływy z *dotacji i środków na inwestycje* osiągnięto w łącznej kwocie 5.517.834,22 zł. W roku 2019 pozyskano środki zewnętrzne (zagraniczne i krajowe), na dofinansowanie następujących zadań inwestycyjnych:

- *Budowa węzła przesiadkowego przy ul. Wyszyńskiego w Policach* (dotacja celowa ze środków z RPO – 241.741,55 zł),
- *Budowa węzła przesiadkowego na Placu Chrobrego w Policach* (dotacja celowa ze środków RPO – 350.551,72 zł),
- *Budowa dróg rowerowych w kierunku miejscowości Trzebież* (dotacja celowa ze środków z RPO – 1.449.738,72 zł),
- *Przebudowa wiaduktu na ul. Kuźnickiej w Policach* (dotacja celowa ze środków z RPO – 1.393.085,67 zł),
- *Budowa infrastruktury drogowej na terenie miasta Police na potrzeby Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej* (dotacja celowa ze środków POLiŚ – 49.838,37 zł),
- *Termomodernizacja budynków mieszkalnych socjalnych przy ul. Bankowej 20 oraz Bankowej 22 w Policach* (dotacja celowa ze środków z RPO – 1.942.878,19 zł),
- *Równy dostęp do edukacji przedszkolnej na terenach wiejskich w Gminie Police"* (dotacja celowa ze środków z RPO – 35.000 zł),
- *Rewitalizacja placu położonego przy ul. Roweckiego i 1-go Maja w Policach* - (środki od Spółdzielni Mieszkaniowej ODRA w ramach umowy partnerskiej, jako dofinansowanie kosztów inwestycji – 25.000 zł),
- *Ogrodzenie placu zabaw przy ulicy Kościelnej w Przęsocinie działka 295* (pomoc finansowa z Województwa Zachodniopomorskiego (grant dla Sołectwa Przęsocin) – 10.000 zł),
- *Aktywizacja mieszkańców sołectwa Tanowo poprzez stworzenie miejsca integracji społeczności lokalnej - zagospodarowanie terenu miejsca ogniskowego - Etap II oświetlenie* (pomoc finansowa z Województwa Zachodniopomorskiego (grant dla Sołectwa Tanowo) – 10.000 zł),
- *"Park w parku - zagospodarowanie terenu w urządzenia sportowe (siłownia na powietrzu)* (pomoc finansowa z Województwa Zachodniopomorskiego (grant dla Sołectwa Trzebież) – 10.000 zł).

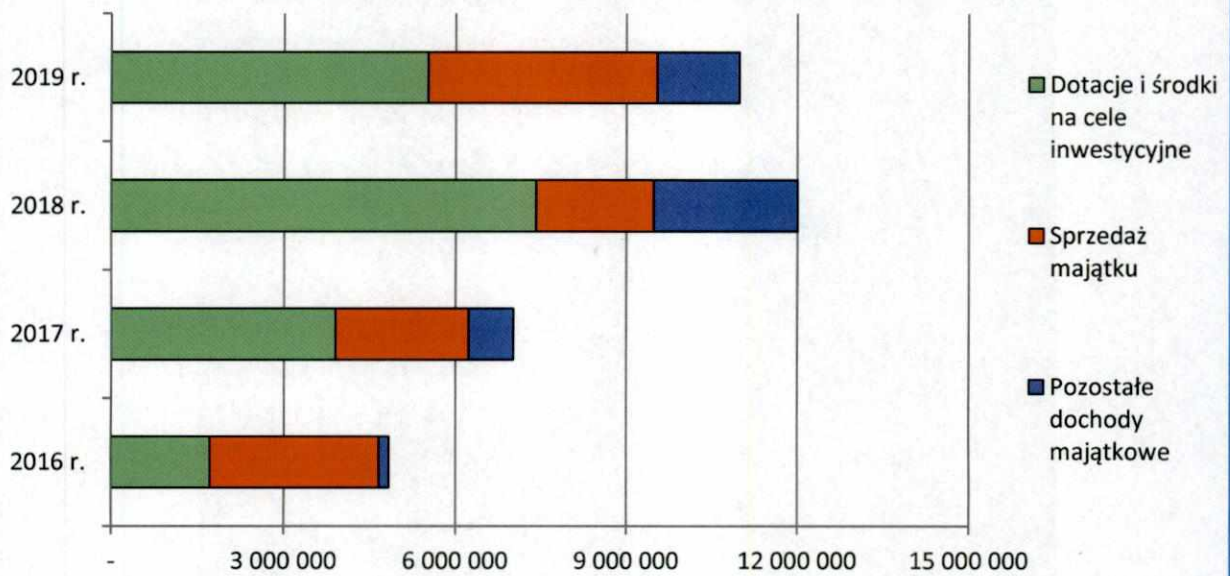
Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w roku 2019 wykonano na kwotę 1.400.132,81 zł. Jest to kwota wyższa od zrealizowanej w 2018 r. o kwotę 1.345.465,44 zł. Główną przyczyną realizacji dochodów z tego źródła na tak wysokim poziomie jest zmiana przepisów prawa wynikająca z ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz.U. z 2018 r., poz. 1716, z późn. zm.), zgodnie z którą z dniem 1 stycznia 2019 r. prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształca się w prawo własności tych gruntów. Za przekształcenie wnosi się opłaty, które mogą być uiszczane jednorazowo. Z tytułu dokonania takiej opłaty jednorazowo, użytkownikowi wieczystemu przysługują bonifikaty wynikające z uchwały Nr VI/57/2019 Rady Miejskiej w Policach z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie warunków udzielania bonifikaty od opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe, stanowiących własność Gminy Police, w prawo własności tych gruntów. W roku 2019 część użytkowników wieczystych dokonała opłat jednorazowo, by skorzystać z bonifikat, o których mowa w uchwale Rady Miejskiej, stąd wyższe wykonanie dochodów.

Wykonane pozostałe dochody majątkowe w łącznej kwocie 51.352,94 zł, stanowiły najmniejszą część dochodów majątkowych w 2019 r. i pochodziły z wpłat środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasły z upływem roku 2018, a dotyczyły następujących zadań inwestycyjnych:

- Przebudowa ulicy Zamenhofa w Policach – 0,09 zł,
- Termomodernizacja budynków administrowanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach - dotacja dla ZGKiM w Policach - w części dotyczącej termomodernizacji budynku przy ul. Starzyńskiego 10 w Policach, administrowanego przez ZGKiM w Policach – 0,35 zł,
- Przebudowa sali widowiskowej do celów edukacji kulturalnej. Etap I - dokumentacja techniczna – 19.618,50 zł,
- Program funkcjonalno-użytkowy przebudowy terenu Zespołu Obiektów Sportowych przy ul. Siedleckiej w Policach – 31.734 zł.

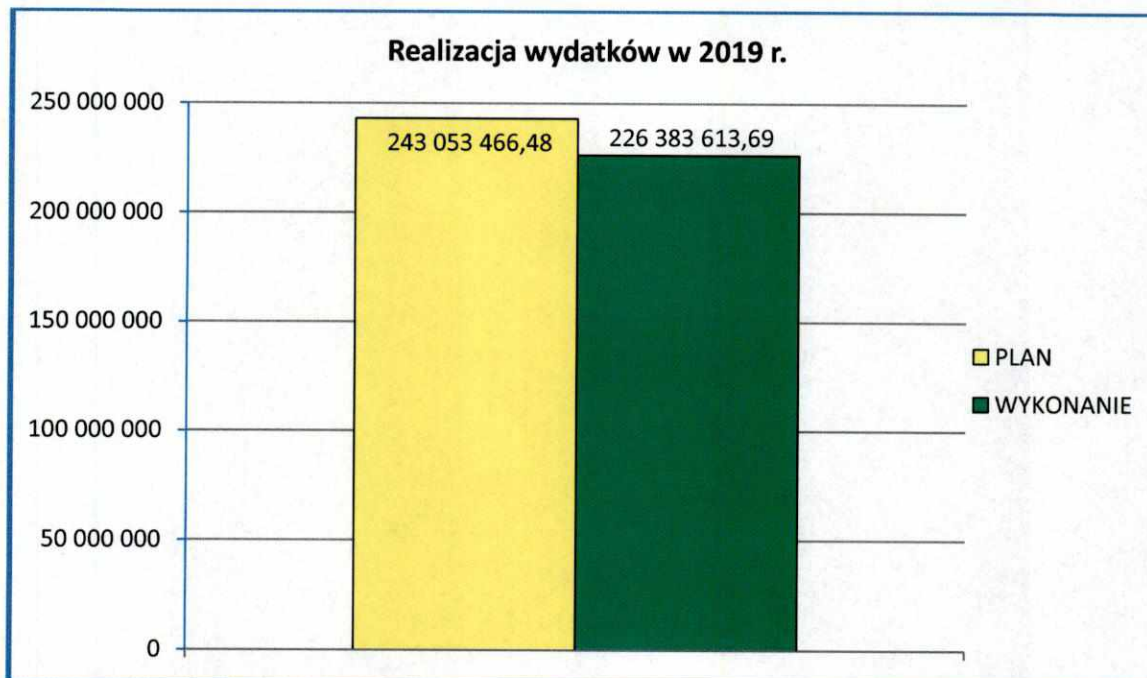
**Dotacje i środki na cele inwestycyjne oraz sprzedaż majątku
w dochodach majątkowych ogółem w latach 2016-2019**

I.3. REALIZACJA WYDATKÓW W 2019 ROKU.

Wydatki w roku 2019 zostały zrealizowane na łączną kwotę 226.383.613,69 zł, co stanowi 93,14% planu.

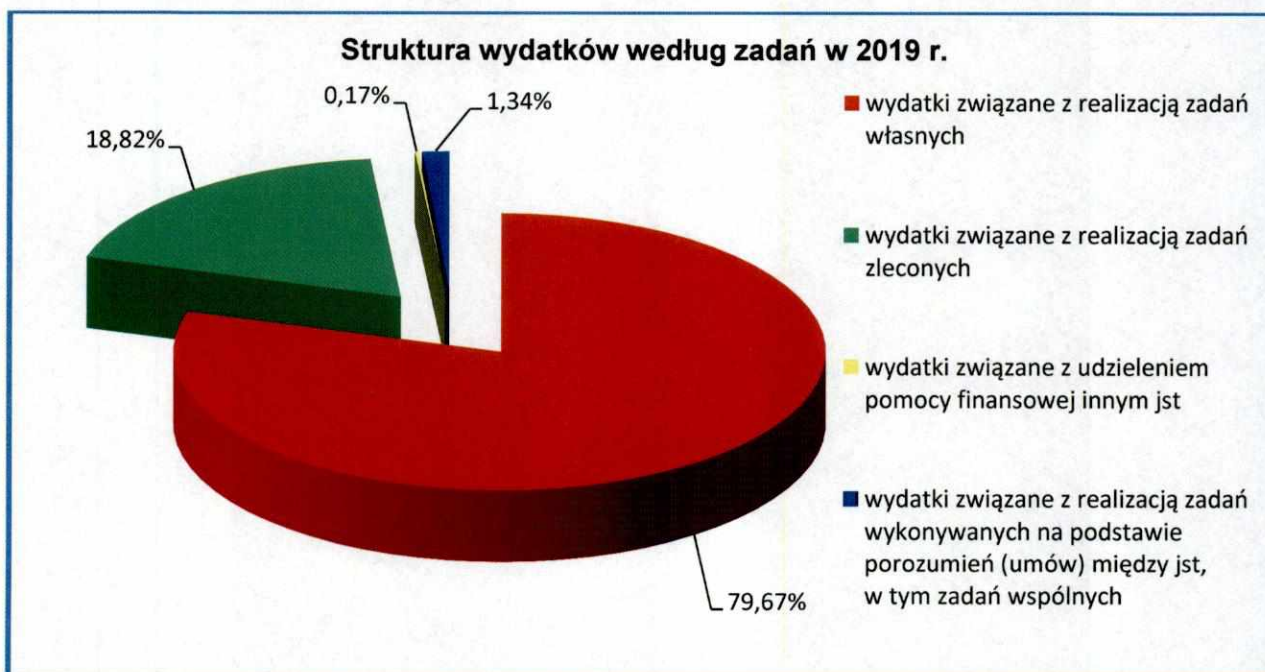

Okolo 80% zrealizowanych wydatków w budżecie gminy stanowią wydatki na realizację zadań własnych. W roku 2019 wydatki te zrealizowano w ponad 93% planowanej kwoty. Wydatki związane z realizacją zadań zleconych wykonano w 99,02%, przy czym wszystkie zadania zostały zrealizowane, natomiast niewykonanie wynika głównie z braku korekty (zmniejszenia) planu przez budżet państwa. Wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (w tym zadań wspólnych) zrealizowano w 49,22%, co spowodowane było mniejszymi wydatkami poniesionymi na zadanie inwestycyjne pn. *Budowa dróg rowerowych w kierunku miejscowości Trzebież*, w tym na zwrot kosztów wypłaty odszkodowania za przejście przez Województwo Zachodniopomorskie nieruchomości pod budowę ścieżki rowerowej. W roku 2019, zgodnie z zawartymi umowami, udzielono pomocy finansowej w formie dotacji celowych na łączną kwotę 380.000 zł, z tego:

- dla Powiatu Polickiego w łącznej kwocie 350.000 zł, z czego na:
  - przebudowę odcinka drogi powiatowej Nr 3911Z Dobra – Bartoszewo – 200.000 zł,
  - prowadzenie Ośrodka Wsparcia SENIOR - WIGOR w Policach – 150.000 zł,
- dla Gminy Mieszkowice na pokrycie kosztów związanych z odbudową spalonych mieszkań komunalnych– 30.000 zł.

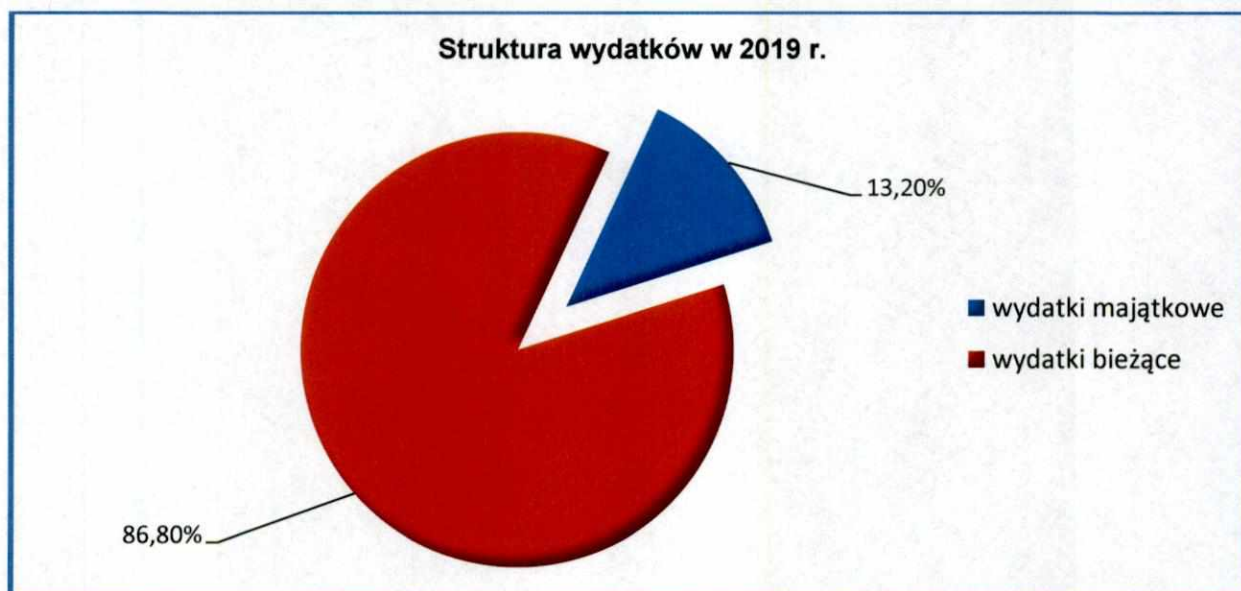
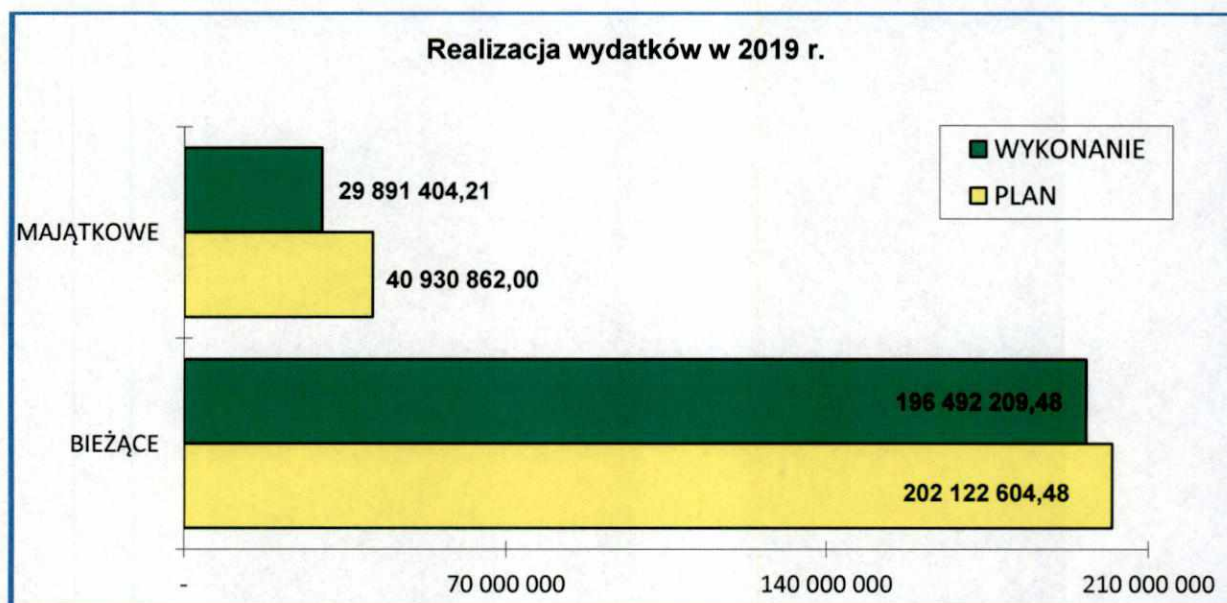
WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN w zł	WYKONANIE		
		w zł	w %	struktura wykonania
WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	243 053 466,48	226 383 613,69	93,14%	100,00%
- wydatki związane z realizacją zadań własnych	193 496 065,04	180 367 639,91	93,22%	79,67%
- wydatki związane z realizacją zadań zleconych	43 032 650,44	42 611 478,63	99,02%	18,82%
- wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst	6 125 600,00	3 005 365,02	49,06%	1,33%
- wydatki związane z udzieleniem pomocy finansowej innym jst	380 000,00	380 000,00	100,00%	0,17%
- wydatki związane z realizacją zadań wspólnych wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst	19 151,00	19 130,13	99,89%	0,01%

Wydatki bieżące w roku 2019 zrealizowano w ponad 97% planowanej kwoty, natomiast majątkowe - w ponad 73%. Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem na koniec 2019 r. wyniósł blisko 87%, natomiast majątkowych - ponad 13%.

WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN w zł	WYKONANIE		
		w zł	w %	struktura wykonania
WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	243 053 466,48	226 383 613,69	93,14%	100,00%
- wydatki bieżące	202 122 604,48	196 492 209,48	97,21%	86,80%
- wydatki majątkowe	40 930 862,00	29 891 404,21	73,03%	13,20%

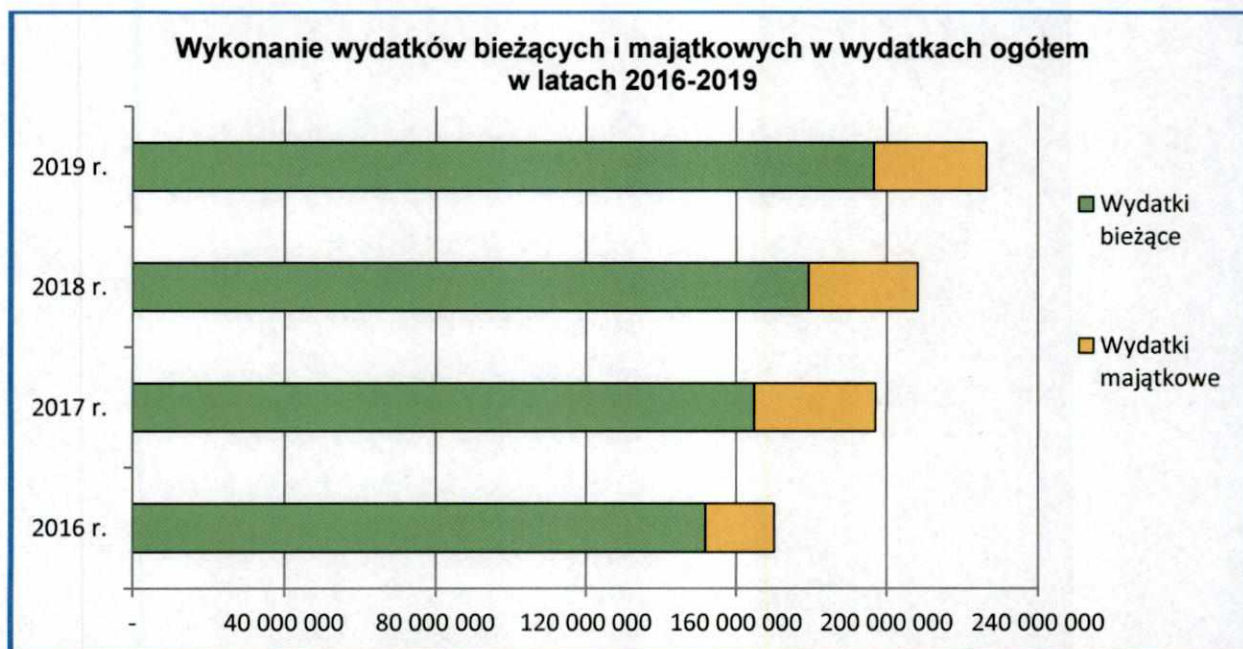

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2016-2019 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Wydatki ogółem	170 148 730,11	197 043 833,29	208 208 168,86	226 383 613,69
Wydatki majątkowe	18 320 136,08	32 171 170,78	28 906 414,80	29 891 404,21
Udział w %	10,77%	16,33%	13,88%	13,20%

Wykres poniżej prezentuje jaką część wydatków ogółem stanowiły wydatki bieżące i wydatki majątkowe w latach 2016-2019.

Zasadniczy wpływ na odchylenia w realizacji wydatków budżetowych miały:

1) w zakresie wydatków bieżących:

- niewykonanie wydatków w zakresie szeroko rozumianej gospodarki komunalnej i ochrony środowiska o ponad 1,4 mln zł, spowodowane głównie mniejszymi wydatkami na: gospodarkę ściekową i ochronę wód o ponad 412 tys. zł, na utrzymanie zieleni o ponad 303 tys. zł, oświetlenie ulic, placów i dróg o około 167 tys. zł, oczyszczanie miast i wsi o ponad 139 tys. zł oraz niższymi wydatkami poniesionymi na gospodarkę odpadami o ponad 130 tys. zł,
- mniejsze wydatki w dziale „Rodzina” o około 724 tys. zł, spowodowane głównie mniejszymi niż wcześniej zakładano wydatkami na bezpłatne dowożenie uczniów do szkół oraz na realizację projektu *Szczecin Przyjazny Rodzinie*, a także na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odprowadzanych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego,
- mniejsze wydatki na administrację publiczną o ponad 568 tys. zł, w tym o ponad 418 tys. zł – wydatki dotyczące Urzędu Miejskiego w Policach,
- mniejsze wydatki na pomoc społeczną o około 543 tys. zł, spowodowane głównie spadkiem liczby wypłacanych świadczeń społecznych (skuteczne działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach w zakresie zapobiegania wykluczeniu społecznemu podopiecznych, mniejsza liczba osób ubiegających się o udzielenie pomocy związana z poprawą sytuacji materialnej rodzin) oraz mniejszymi wydatkami na wynagrodzenia osobowe pracowników, wynikającymi z absencji chorobowej pracowników,
- brak konieczności pełnego uruchomienia rezerw budżetowych, tj. rezerwy ogólnej oraz rezerwy celowej na zadania w zakresie zarządzania kryzysowego (pozostały one w łącznej wysokości około 484 tys. zł),
- mniejsze wydatki w zakresie oświaty i wychowania o ponad 309 tys. zł, przy czym ponad 142 tys. zł dotyczy mniejszych wydatków na projekt pn. *Równy dostęp do edukacji przedszkolnej na terenach wiejskich w Gminie Police*,

- niewykonanie wydatków w zakresie gospodarki gruntami i nieruchomościami o ponad 232 tys. zł, na skutek m.in. braku porozumienia z osobą prawną w zakresie wypłaty odszkodowania,
- oszczędności w wydatkach na obsługę długu publicznego w wysokości ponad 178 tys. zł spowodowane głównie tym, że Gmina Police w 2019 r. nie korzystała z kredytu w rachunku bieżącym oraz nie zaciągnęła zaplanowanego kredytu, stąd nie ponosiła wydatków na odsetki od ww. kredytu,
- mniejsze wydatki na Straż Miejską w Policach o ponad 140 tys. zł, spowodowane głównie mniejszymi wydatkami na wynagrodzenia w związku z niepełnym zatrudnieniem w ciągu roku;

2) w zakresie wydatków majątkowych:

- przesunięcie realizacji zadań lub ich części na rok 2020 (m.in. *Budowa dróg rowerowych w kierunku miejscowości Trzebież /etap II, III i IV/, Wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego Miasta Police, Budowa infrastruktury drogowej na terenie miasta Police na potrzeby Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej*),
- odstąpienie od realizacji części robót budowlanych z winy wykonawcy (*Przebudowa wiaduktu na ul. Kuźnickiej w Policach*),
- brak wykonawców (*Zagospodarowanie terenu wspólnoty mieszkaniowej - dotacja dla ZGKiM w Policach*),
- względy formalno-prawne (*Budowa drogi dojazdowej do miejscowości Sierakowo, Przebudowa drogi dojazdowej do Przedszkola Publicznego nr 8 w Policach, Nabycie nieruchomości do zasobu gminnego, Modernizacja śmietnika na skrzyżowaniu ulicy Nowopol z ulicą Słowiańską w Policach, Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Zakład Wodociągów i Kanalizacji Police Spółka z o.o.*),
- oszczędności powstałe po zakończeniu realizacji zadań inwestycyjnych.

W 2019 r. po raz czwarty część budżetu Gminy Police została oddana do dyspozycji jej mieszkańcom w ramach *Polickiego Budżetu Obywatelskiego*. Na ten cel przeznaczona była kwota 1.300.000 zł, z której 1.000.000 zł – na realizację zadań na terenie miasta Police oraz 300.000 zł – na realizację zadań na terenie sołectw Gminy Police. Spośród 19 projektów (13 wniosków - z terenu miasta i 6 wniosków – z terenu sołectw), nad którymi głosowano w roku 2018, wyłoniono 10 (4 – na terenie miasta i 6 – na terenie sołectw), które znalazły się w budżecie na rok 2019. Były to następujące zadania:

1) na terenie miasta Police:

- a) *Budowa placu zabaw na terenie Szkoły Podstawowej nr 5 im. Orła Białego z oddziałami dwujęzycznymi w Policach* – zadanie zrealizowano za kwotę 223.911,25 zł,
- b) *Plaża miejska "Mijanka"* – zadanie zrealizowano częściowo – poniesiono wydatki na kwotę 154.602,28 zł,
- c) *Montaż oświetlenia na kortach tenisowych w kompleksie sportowym przy ul. Siedleckiej w Policach* – zadania nie zrealizowano, natomiast zaplanowane wydatki w kwocie 105.000 zł, wpisano do wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem 2019 r. z terminem realizacji do 30 czerwca 2020 r.,
- d) *Budowa ścieżki edukacyjno-przyrodniczej "Leśna akademia" na terenie ogrodu "Leśnego" Przedszkola Publicznego nr 6 w Policach* – zadanie zrealizowano za kwotę 129.799,11 zł;

2) na terenie sołectw Gminy Police:

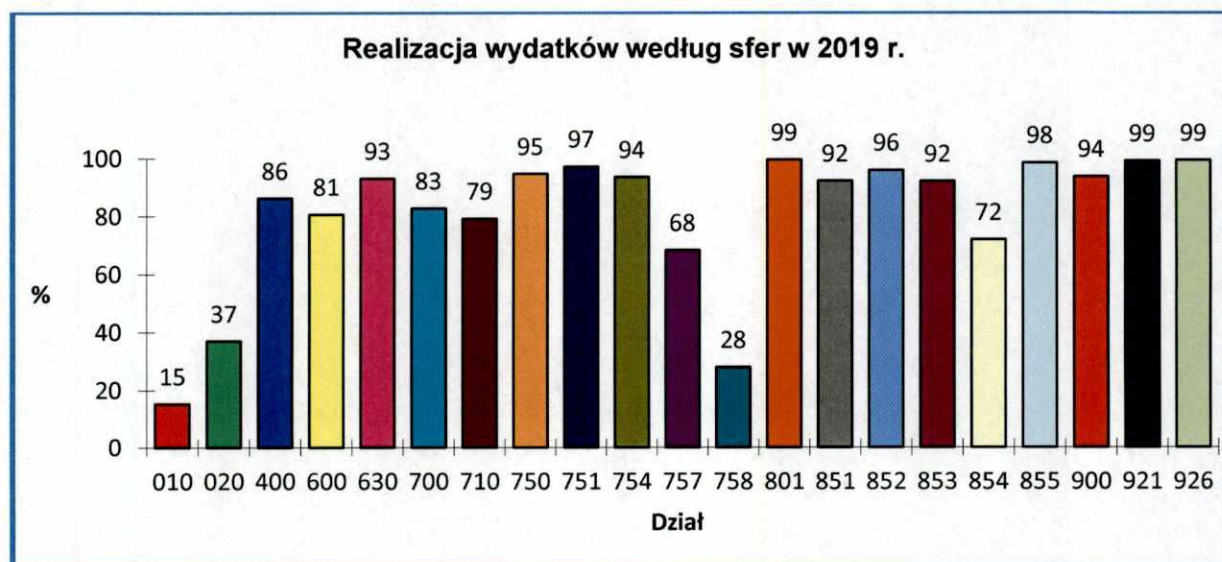
- a) *Wyposażenie placu zabaw w Dębostrowie i doposażenie świetlicy wiejskiej* – zadanie zrealizowano za kwotę 47.050 zł,

- b) Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przy kompleksie sportowym "Orlik" w Tanowie - Etap II – zadanie zrealizowano za kwotę 91.000 zł,
- c) Oświetlenie alejki Wiśniowej (etap pierwszy) (Trzebież) – zadanie zrealizowano za kwotę 49.923,69 zł,
- d) Kompleks rekreacyjny w miejscowości Niekończycza - budowa wiaty piknikowej oraz doposażenie w namiot (3 x 9) – zadanie zrealizowano za kwotę 49.822,12 zł,
- e) Budowa chodnika z podjazdami do posesji przy ul. Akacjowej (Trzeszczyn) – zadanie zrealizowano za kwotę 49.897,13 zł,
- f) Modernizacja placu zabaw dla dzieci (Pilchowo) – zadanie zrealizowano za kwotę 74.775,08 zł.

Na koniec 2019 r. trzy zadania inwestycyjne wpisano do wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku 2019. Ustalono terminy ostatecznego dokonania każdego z nich oraz ustalono plan finansowy tych wydatków. Zadaniem tymi są:

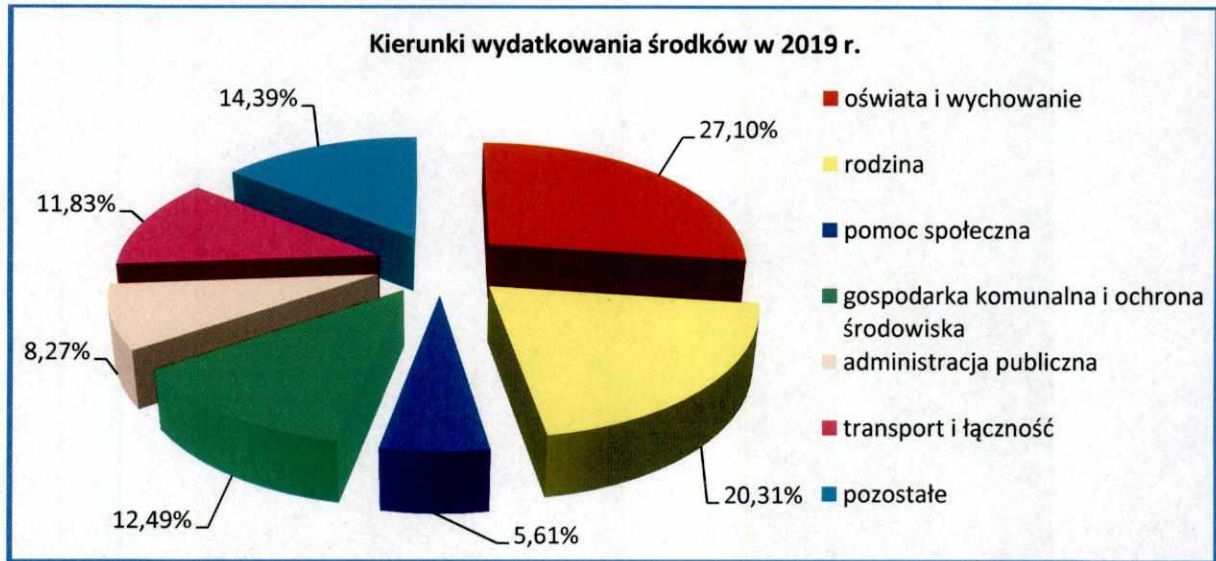
- 1) Budowa budynku komunalnego przy ulicy Niedziałkowskiego w Policach - opracowanie dokumentacji projektowej (43.050 zł)
- 2) Montaż oświetlenia na kortach tenisowych w kompleksie sportowym przy ul. Siedleckiej w Policach (105.000 zł),
- 3) Przebudowa terenu Zespołu Obiektów Sportowych przy ul. Siedleckiej w Policach (31.734 zł).

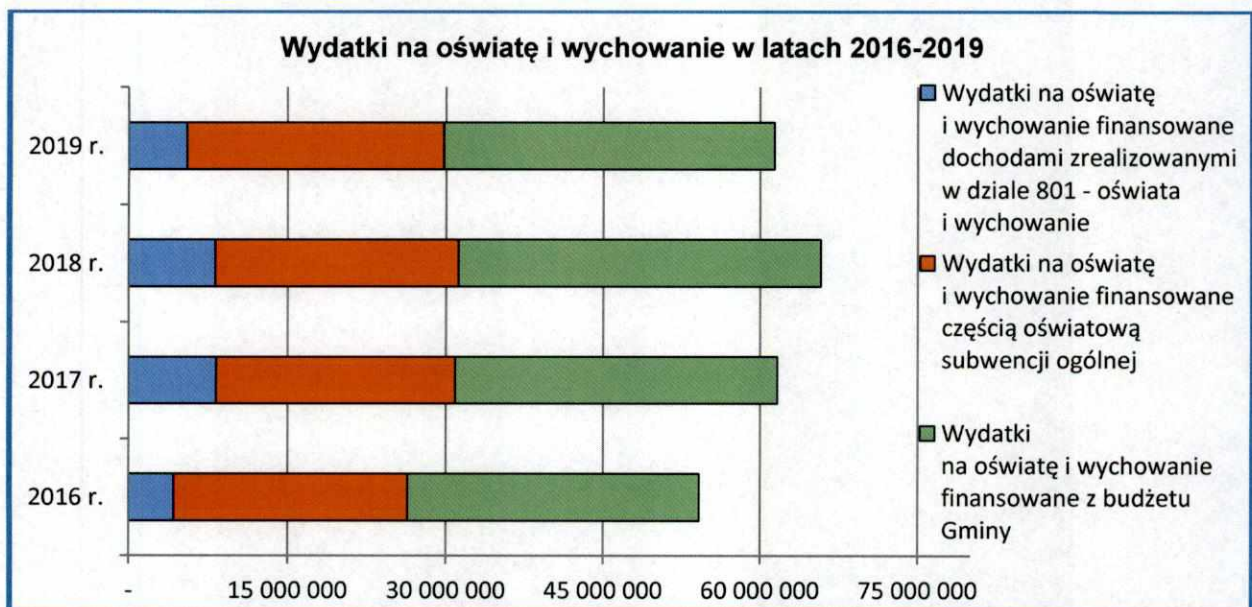
Większość wydatków Gminy Police w 2019 r. została zrealizowana na poziomie przekraczającym 90%. Średnio wydatki zostały zrealizowane na poziomie 81%.

Ponad 85% zrealizowanych wydatków budżetu Gminy Police dotyczyło takich sfer jak: oświata i wychowanie (27,10%), rodzina (20,31%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (12,49%), transport i łączność (11,83%), administracja publiczna (8,27%), oraz pomoc społeczna (5,61%).

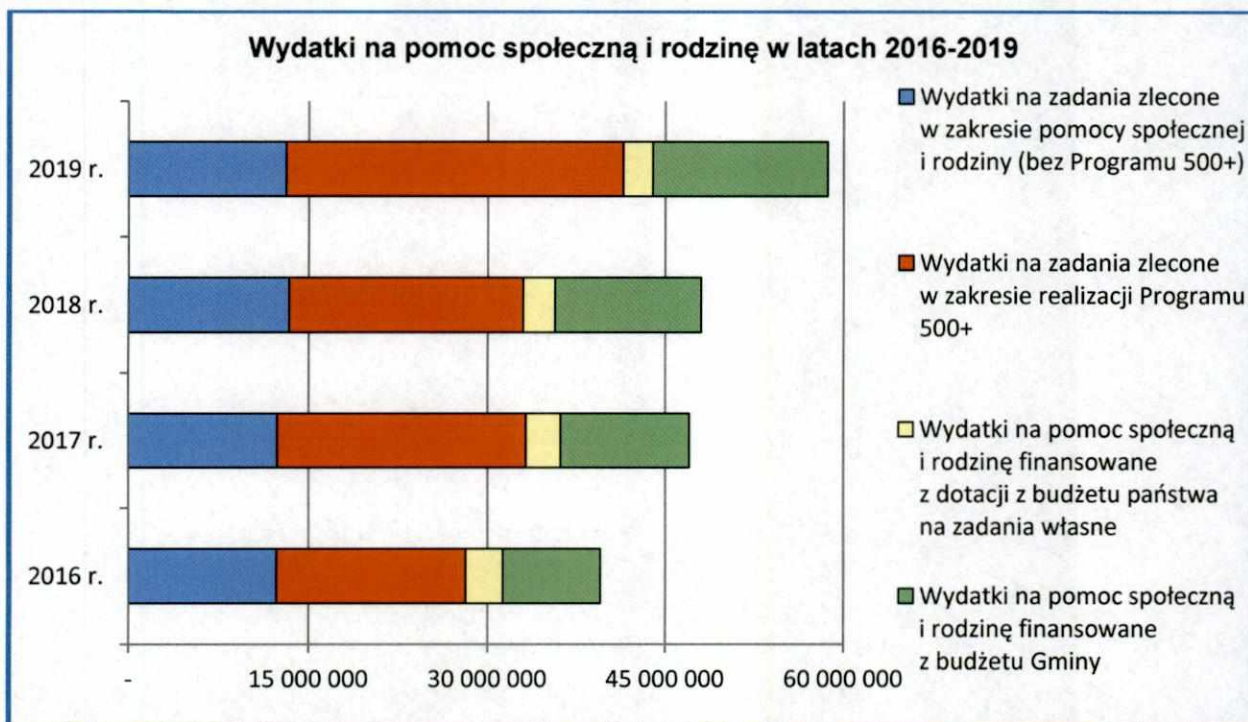

Największą pozycją w wydatkach budżetowych Gminy Police jest *oświata i wychowanie*. Wykres poniżej prezentuje wydatki na oświatę i wychowanie w latach 2016-2019, przy wskazaniu, jaką część z nich finansowała część oświatowa subwencji ogólnej oraz dochody zrealizowane w dziale 801 – oświata i wychowanie.

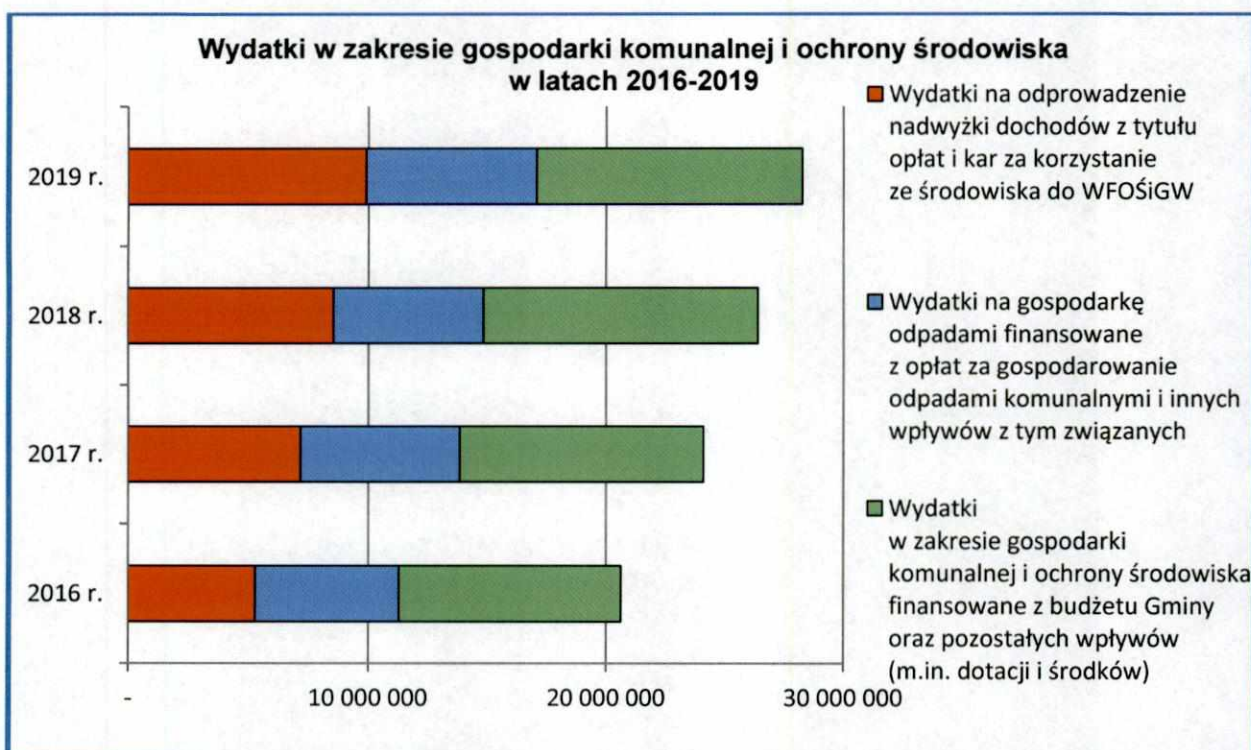

Drugim co do wielkości kierunkiem wydatkowania środków budżetowych jest *pomoc społeczna i rodzina*. Poniższy wykres prezentuje kształtowanie się wydatków w tym zakresie, przy wyodrębnieniu wydatków własnych finansowanych z dotacji z budżetu państwa oraz wydatków na zadania zlecone, w tym na realizację *Programu 500+*.

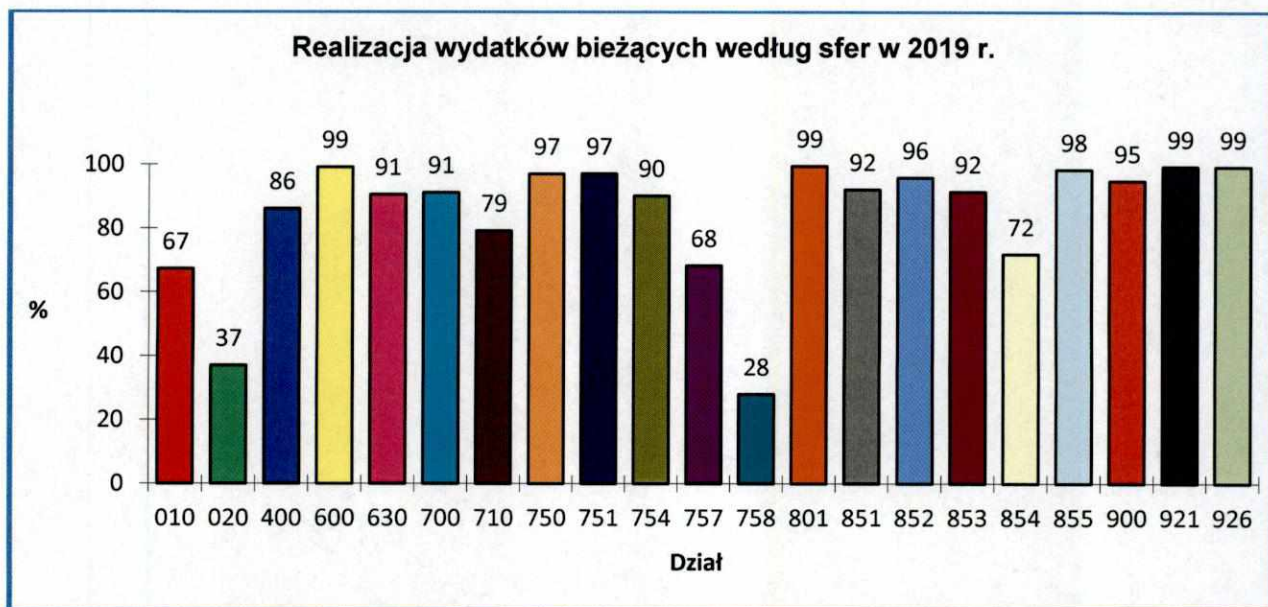

Trzecią największą pozycją w budżecie Gminy Police są *wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska*. Wykres poniżej prezentuje wydatki w tym zakresie, z wyodrębnieniem wydatków na gospodarkę odpadami finansowanych z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i innych wpływów z tym związanych oraz wydatków na odprowadzenie nadwyżki z tytułu dochodów z opłat i kar za korzystanie ze środowiska do WFOŚiGW.

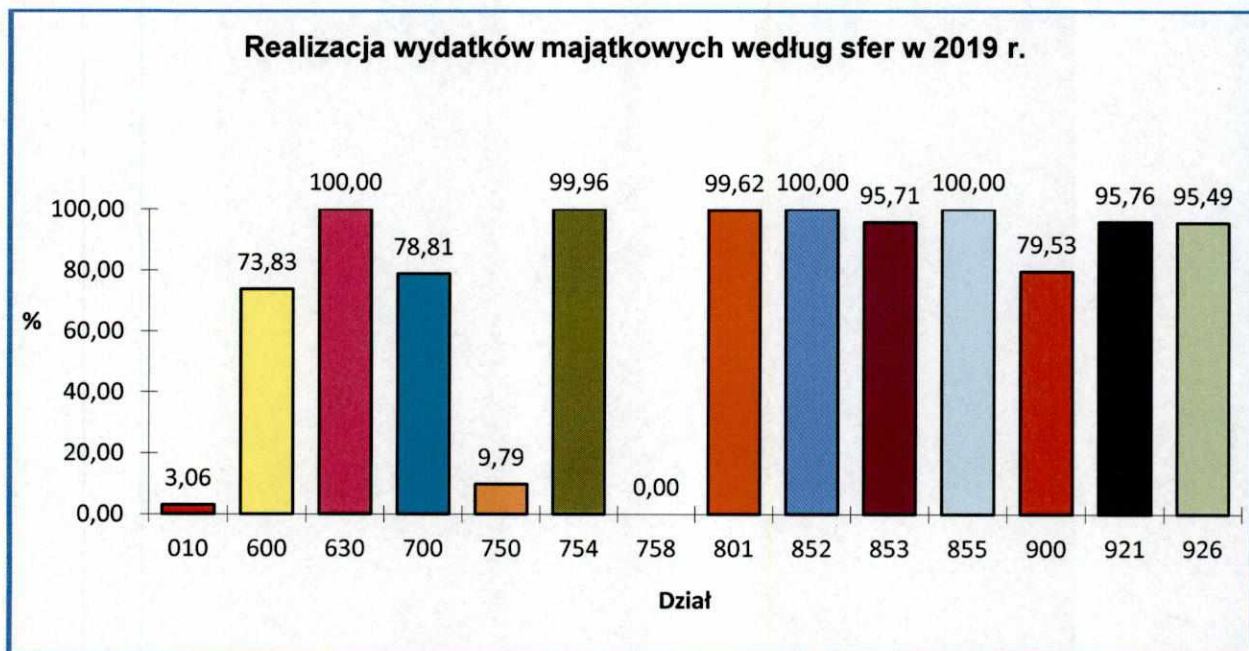

Realizację wydatków bieżących i majątkowych w roku 2019 według poszczególnych sfer przedstawiono na wykresach poniżej.

Realizacja wydatków bieżących w 14 sferach na 21 wyniosła 90% i więcej planowanych kwot. Średnio wydatki bieżące zostały zrealizowane w około 85%. Realizacja wydatków majątkowych w 8 sferach na 14 wyniosła ponad 90%. Średnio wydatki majątkowe, zostały zrealizowane w blisko 75%.

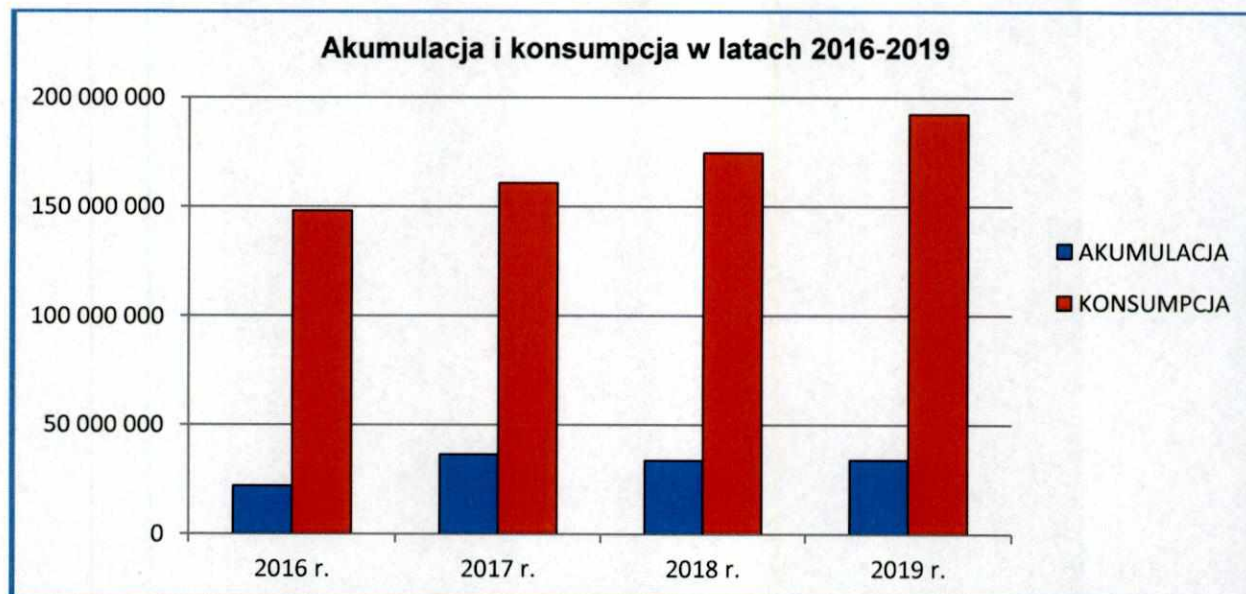
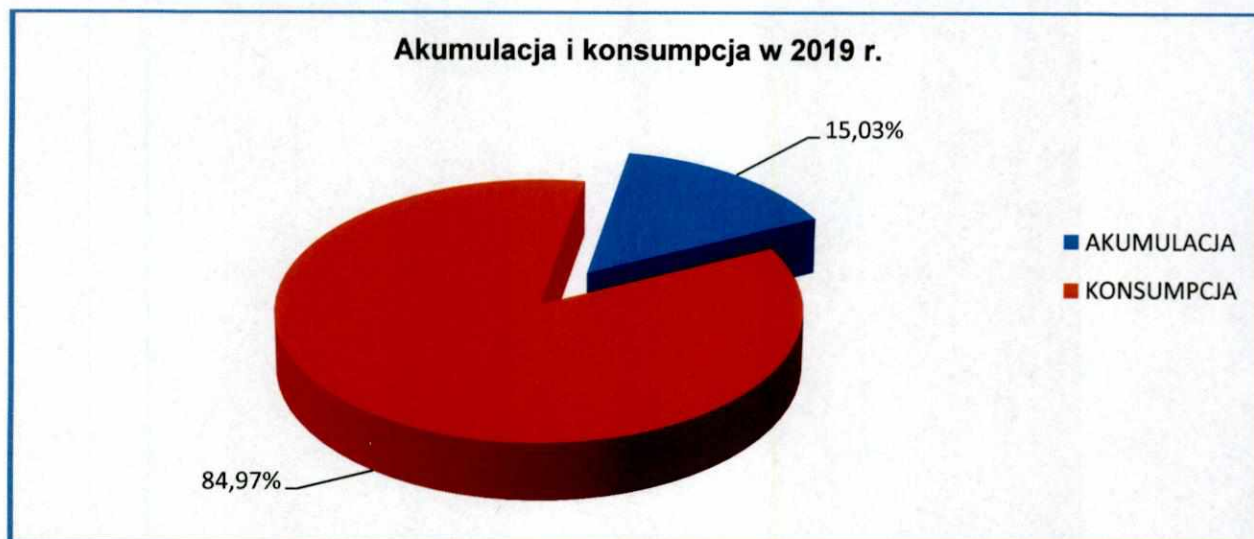

W roku 2019 akumulacja finansowa wyniosła 34.023.377,82 zł, co stanowi 15,03% zrealizowanych wydatków ogółem i kształtowała się następująco:

1) inwestycje	24 712 786,68
2) zakupy inwestycyjne	619 973,18
3) dotacje na inwestycje	3 232 439,71
4) udziały w spółkach	419 000,00
5) remonty	5 039 178,25
Razem akumulacja:	34 023 377,82

W strukturze wydatków budżetowych relacja między akumulacją a konsumpcją wynosi 15,03% do 84,97%.

I.4. DOCHODY A WYDATKI W 2019 ROKU.

W tabeli poniżej przedstawiono: czy i w jakim stopniu realizacja sfer działalności gminy uzyskuje finansowanie w ramach własnej sfery działalności. Z zestawienia wynika, że w 2019 r. 3 sfery, tj. *turystyka, urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa* oraz *różne rozliczenia*, uzyskały wpływy pokrywające wydatki. Większość sfer działalności była finansowana dochodami o charakterze podatkowym oraz subwencją z budżetu państwa.

DZIAŁ	SFERA DZIAŁALNOŚCI	WYKONANIE DOCHODÓW w zł	WYKONANIE WYDATKÓW w zł	STOPIEŃ FINANSOWANIA w %
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	97 351,53	372 172,36	26,16%
020	LEŚNICTWO	548,15	37 012,00	1,48%
400	WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ I WODĘ	-	534 573,00	0,00%
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	3 666 666,35	26 772 326,58	13,70%
630	TURYSTYKA	1 593 243,40	156 406,39	1018,66%
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	9 880 973,46	9 903 863,78	99,77%
710	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	-	147 490,72	0,00%
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	637 421,36	18 728 074,18	3,40%
751	URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	250 060,70	250 060,70	100,00%
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	50 702,13	2 963 783,33	1,71%
756	DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIEPOSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	113 582 939,40	-	
757	OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO	-	382 830,24	0,00%
758	RÓŻNE ROZLICZENIA	24 904 227,42	208 015,12	11972,32%
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	5 490 806,29	61 360 269,06	8,95%
851	OCHRONA ZDROWIA	30 949,05	1 048 174,90	2,95%
852	POMOC SPOŁECZNA	3 652 401,36	12 699 466,15	28,76%
853	POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	841 915,63	1 512 801,15	55,65%
854	EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	80 992,08	188 293,68	43,01%
855	RODZINA	41 101 846,04	45 981 929,31	89,39%
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	19 317 868,07	28 264 637,03	68,35%
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	49 778,41	8 076 404,73	0,62%
926	KULTURA FIZYCZNA	1 491 728,59	6 795 029,28	21,95%
OGÓLEM:		226 722 419,42	226 383 613,69	100,15%

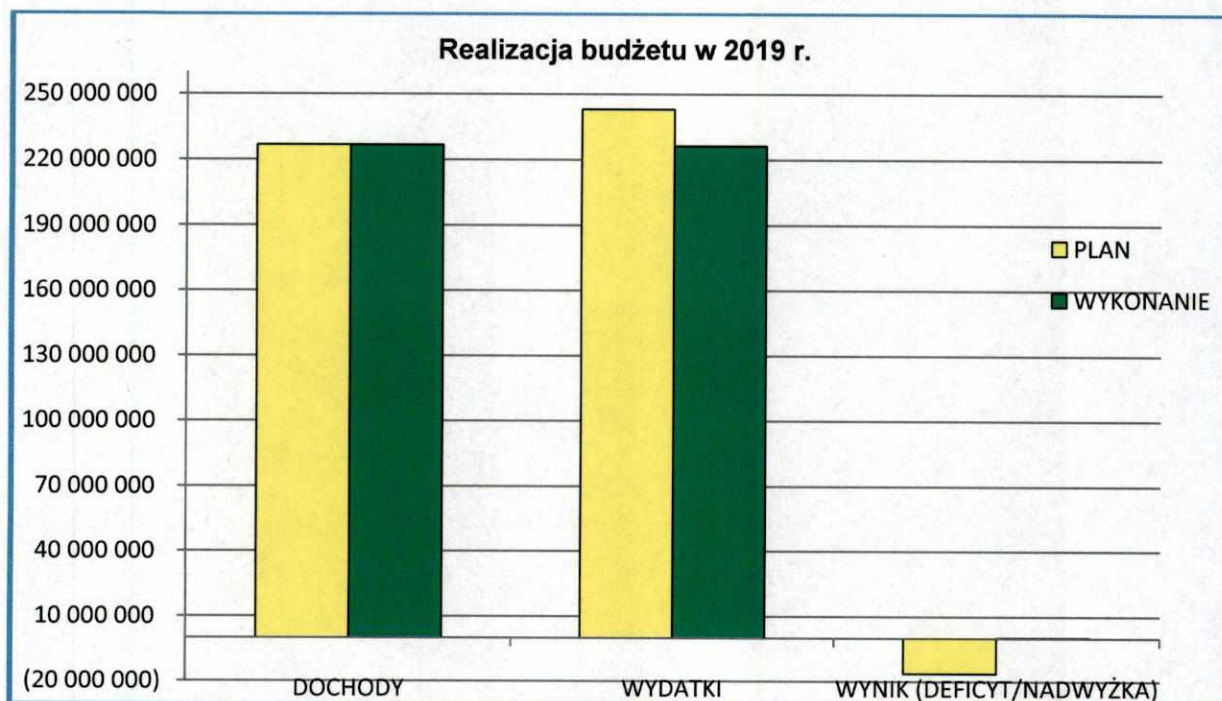

Tabela poniżej przedstawia w jakim stopniu dochody ogółem pokrywały wydatki ogółem w latach 2016-2019.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Dochody ogółem	178 535 086,83	200 011 055,07	208 547 248,57	226 722 419,42
Wydatki ogółem	170 148 730,11	197 043 833,29	208 208 168,86	226 383 613,69
Stopień pokrycia w %	104,93%	101,51%	100,16%	100,15%

I.5. WYNIK BUDŻETU NA KONIEC 2019 ROKU.

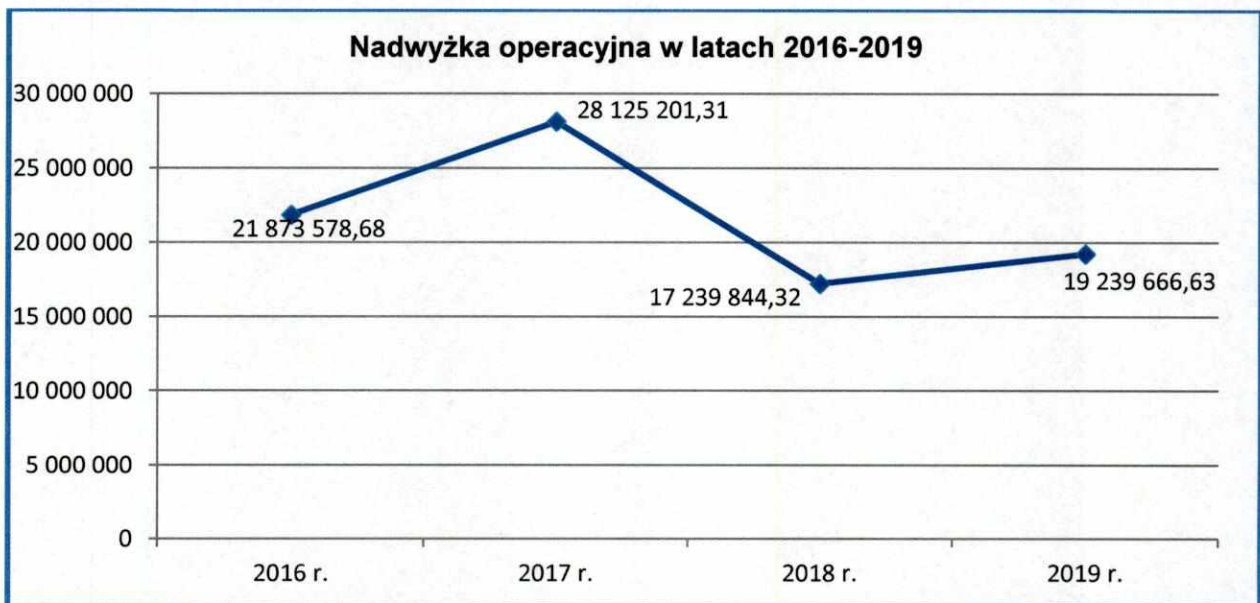
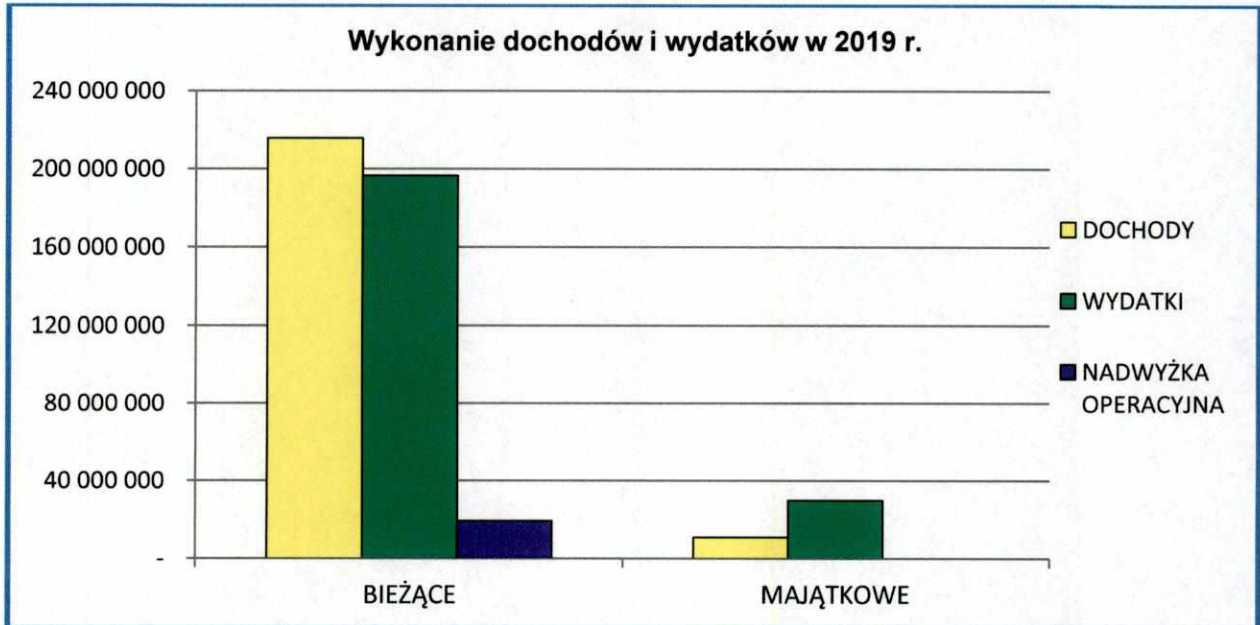
Wynik budżetu na koniec 2019 r., stanowiący różnicę między dochodami i wydatkami, jest dodatni i stanowi wykonaną nadwyżkę budżetu w wysokości **338.805,73 zł** (planowano deficyt w wysokości „minus” 16.271.477,94 zł).

WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE DOCHODÓW	WYKONANIE WYDATKÓW	RÓŻNICA	
- bieżące	215 731 876,11	196 492 209,48	19 239 666,63	NADWYŻKA OPERACYJNA
- majątkowe	10 990 543,31	29 891 404,21	- 18 900 860,90	
OGÓŁEM:	226 722 419,42	226 383 613,69	338 805,73	NADWYŻKA BUDŻETU

W roku 2019 wypracowana została nadwyżka operacyjna, tj. różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, w wysokości 19.239.666,63 zł. Nadwyżka operacyjna pokazuje, jakim kapitałem gmina dysponuje na wydatki majątkowe, również poprzez obsługę długu zaciągniętego na wydatki inwestycyjne.

Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem w latach 2016-2019 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Dochody ogółem	178 535 086,83	200 011 055,07	208 547 248,57	226 722 419,42
Nadwyżka operacyjna	21 873 578,68	28 125 201,31	17 239 844,32	19 239 666,63
Udział w %	12,25%	14,06%	8,27%	8,49%

Tabela poniżej przedstawia udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem w latach 2016-2019.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Dochody ogółem	178 535 086,83	200 011 055,07	208 547 248,57	226 722 419,42
Dochody ze sprzedaży majątku	2 942 447,36	2 329 271,61	2 067 149,24	4 021 223,34
Nadwyżka operacyjna	21 873 578,68	28 125 201,31	17 239 844,32	19 239 666,63
Udział w %	13,90%	15,23%	9,26%	10,26%

Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w wydatkach majątkowych (wskaźnik samofinansowania) w latach 2016-2019 przedstawiono w tabeli poniżej.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Wydatki majątkowe	18 320 136,08	32 171 170,78	28 906 414,80	29 891 404,21
Dochody ze sprzedaży majątku	2 942 447,36	2 329 271,61	2 067 149,24	4 021 223,34
Nadwyżka operacyjna	21 873 578,68	28 125 201,31	17 239 844,32	19 239 666,63
Udział w %	135,46%	94,66%	66,79%	77,82%

Udział wolnych środków w dochodach ogółem w latach 2016-2019 przedstawia tabela poniżej.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Dochody ogółem	178 535 086,83	200 011 055,07	208 547 248,57	226 772 419,42
Wydatki ogółem	170 148 730,11	197 043 833,29	208 208 168,86	226 383 613,69
Odsetki od zadłużenia	590 979,80	555 871,18	483 918,31	382 371,45
Wydatki majątkowe	18 320 136,08	32 171 170,78	28 906 414,80	29 891 404,21
Wolne środki = dochody ogółem - (wydatki ogółem - odsetki od zadłużenia - wydatki majątkowe)	27 297 472,60	35 694 263,74	29 729 412,82	30 662 581,39
Udział w %	15,29%	17,85%	14,26%	13,52%

Im większa wartość wolnych środków oraz ich udział w dochodach, tym sytuacja finansowa gminy jest korzystniejsza. Potencjalnie więcej środków można przeznaczyć na wydatki majątkowe, spłatę i obsługę zadłużenia.

Tabela poniżej przedstawia udział zobowiązań dłużnych wraz z odsetkami w wolnych środkach w latach 2016-2019.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Splaty rat kapitałowych pożyczek, kredytów, obligacji	1 850 000,00	2 850 000,00	3 850 000,00	3 400 000,00
Odsetki od zadłużenia	590 979,80	555 871,18	483 918,31	382 371,45
Wolne środki = dochody ogółem - (wydatki ogółem - odsetki od zadłużenia - wydatki majątkowe)	27 297 472,60	35 694 263,74	29 729 412,82	30 662 581,39
Udział w %	8,94%	9,54%	14,58%	12,34%

Wskaźnik ten informuje, jaki procent wolnych środków przypada na spłatę rat kapitałowych wraz z odsetkami w danym roku.

W tabeli poniżej przedstawiono stosunek wydatków majątkowych do wartości wolnych środków w latach 2016-2019.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Wydatki majątkowe	18 320 136,08	32 171 170,78	28 906 414,80	29 891 404,21
Wolne środki = dochody ogółem - (wydatki ogółem - odsetki od zadłużenia - wydatki majątkowe)	27 297 472,60	35 694 263,74	29 729 412,82	30 662 581,39
Udział w %	67,11%	90,13%	97,23%	97,48%

Jeżeli wartość tego wskaźnika przewyższa 100% oznacza to, że środki własne nie są wystarczające na realizację założonego planu wydatków majątkowych i konieczne jest finansowanie zewnętrzne. Wskaźnik poniżej 100% może oznaczać, że część wolnych środków przeznaczona jest na spłatę zadłużenia.

Poniższa tabela przedstawia udział wydatków majątkowych i zobowiązań dłużnych wraz z odsetkami w wolnych środkach w latach 2016-2019.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Wydatki majątkowe	18 320 136,08	32 171 170,78	28 906 414,80	29 891 404,21
Splaty rat kapitałowych pożyczek, kredytów, obligacji	1 850 000,00	2 850 000,00	3 850 000,00	3 400 000,00
Odsetki od zadłużenia	590 979,80	555 871,18	483 918,31	382 371,45
Wolne środki = dochody ogółem - (wydatki ogółem - odsetki od zadłużenia - wydatki majątkowe)	27 297 472,60	35 694 263,74	29 729 412,82	30 662 581,39
Udział w %	76,06%	99,67%	111,81%	109,82%

I.6. PRZYCHODY BUDŻETU W 2019 ROKU.

Źródła przychodów	Plan w zł	Wykonanie w zł	Wykonanie w %	Informacja dodatkowa
Kredyt (na pokrycie planowanego deficytu budżetu, w tym na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej)	1 535 000,00	-	0,00%	Kredytu nie zaciągnięto
Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	3 686 477,94	3 686 477,94	100,00%	Środki pozostałe z rozliczenia roku 2018
Wolne środki, jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym gminy, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych	14 450 000,00	14 450 000,00	100,00%	
RAZEM:	19 671 477,94	18 136 477,94	92,20%	x

I.7. ROZCHODY BUDŻETU W 2019 ROKU.

W roku 2019 dokonano spłaty pozostałych rat kredytu w Banku Gospodarstwa Krajowego w Szczecinie w łącznej kwocie **600.000 zł**, zaciągniętego w 2010 r. na finansowanie planowanego deficytu budżetu.

Wykupiono także obligacje komunalne Gminy Police o łącznej wartości **2.800.000 zł**, z tego:

- serii POLICD12 191219 w banku PEKAO SA w Warszawie na kwotę **1.800.000 zł**, wyemitowane w 2012 r.,
- serii C13 w banku PKO BP SA w Warszawie (do listopada 2014 r. NORDEA Bank Polska SA w Gdyni) na kwotę **1.000.000 zł**, wyemitowane w 2013 r.

Łączne rozchody budżetu Gminy Police w 2019 r. wyniosły **3.400.000 zł**.

I.8. ROZLICZENIE BUDŻETU ROKU 2019.

Na koniec roku 2019 pozostały środki w wysokości **15.075.283,67 zł**, które wynikają z następującego rozliczenia:

dochody (226.722.419,42 zł) – wydatki (226.383.613,69 zł)
 + przychody 18.136.477,94 zł) – rozchody (3.400.000 zł)
 = 15.075.283,67 zł.

W ramach powyższej kwoty należy wyodrębnić:

- 1) środki w wysokości **4.025.283,67 zł** stanowiące nadwyżkę budżetu z lat ubiegłych (na którą składa się suma kwot wykazanych w bilansie z wykonania budżetu Gminy Police na dzień 31.12.2019 r. w pozycji II.5 i II.1 Pasywów), w tym: niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości **933.113,81 zł**

oraz wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 uofp i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 294.129,06 zł,

- 2) środki w wysokości **11.050.000 zł** stanowiące wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikające z rozliczeń wyemitowanych obligacji komunalnych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych (Gmina posiada jeszcze niespłacone kredyty i niewykupione obligacje komunalne).

I.9. DŁUG NA KONIEC 2019 ROKU ORAZ KSZTAŁTOWANIE SIĘ WSKAŹNIKÓW SPŁATY ZOBOWIĄZAŃ.

Łączna kwota długu Gminy Police na koniec 2019 r. z tytułu zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji wyniosła **11.050.000 zł**, z tego:

- 1) obligacje komunalne, których emisja przeprowadzona została przez NORDEA Bank Polska SA w Gdyni (aktualnie bank PKO BP SA w Warszawie) – **6.250.000 zł**,
- 2) obligacje komunalne, których emisję przeprowadził Bank PEKAO SA w Warszawie – łącznie **4.800.000 zł**.

Kształtowanie się wskaźników spłaty zobowiązań w latach 2016-2019 przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 uofp, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	12,02%	14,87%	14,58%	12,80%
Wskaźnik łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 uofp do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	1,37%	1,70%	2,08%	1,67%

I.10. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE – harmonogram spłaty/wykupu.

Treść	Splata kredytu z 2010 r. 9.000.000 zł	Wykup obligacji z 2012 r. 10.000.000 zł	Wykup obligacji z 2013 r. 9.250.000 zł	Splaty/ wykup ogółem:	Dług na koniec roku:
2019 r.	600 000	1 800 000	1 000 000	3 400 000	11 050 000
2020 r.	-	1 800 000	1 000 000	2 800 000	8 250 000
2021 r.	-	1 800 000	1 000 000	2 800 000	5 450 000
2022 r.	-	1 200 000	1 000 000	2 200 000	3 250 000
2023 r.	-	-	2 000 000	2 000 000	1 250 000
2024 r.	-	-	1 250 000	1 250 000	-
RAZEM:	600 000	6 600 000	7 250 000	14 450 000	X

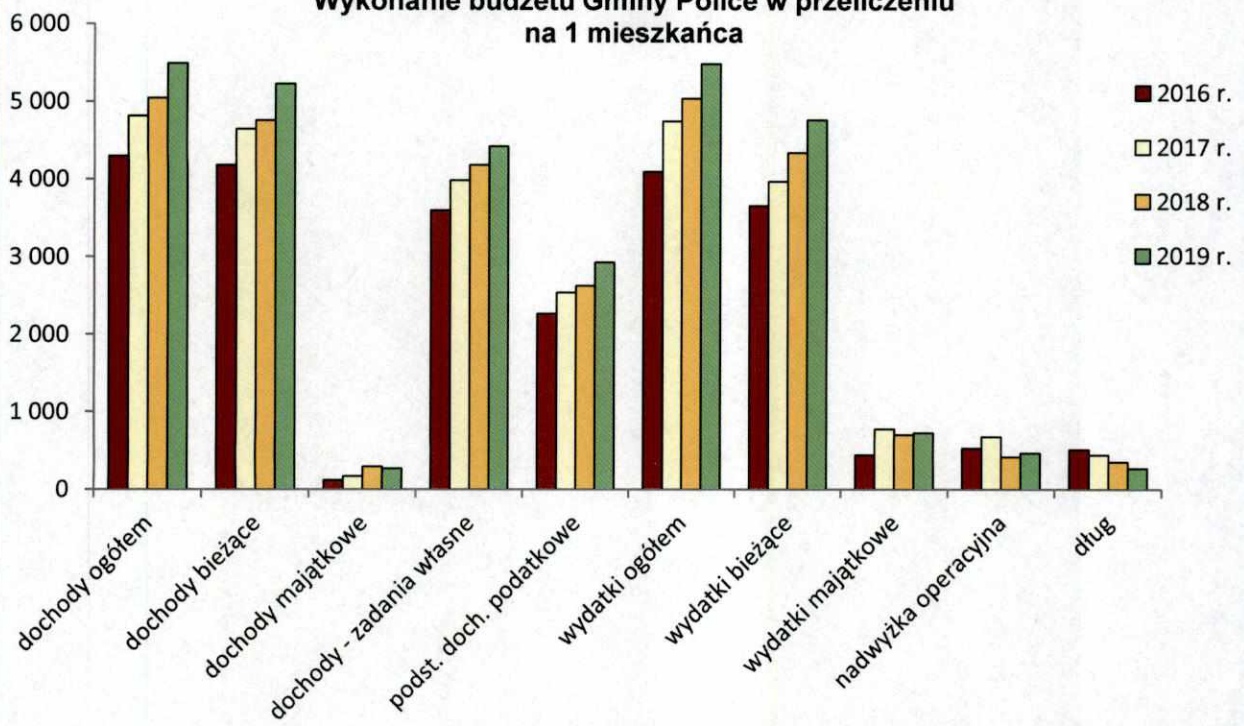
I.11. WYKONANIE BUDŻETU GMINY POLICE W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA.

Wskaźniki z realizacji dochodów i wydatków oraz dług w przeliczeniu na jednego mieszkańca przedstawia tabela poniżej:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31 grudnia	41 543	41 545	41 334	x
liczba mieszkańców według GUS - stan na dzień 30 czerwca 2019 r. (dane statystyczne wg stanu na 30.09.2019 r. i 31.12.2019 r. nie są znane)	x	x	x	41 290
dochody ogółem	4 298	4 814	5 045	5 491
dochody bieżące	4 181	4 646	4 755	5 225
dochody majątkowe	116	169	290	266
dochody związane z realizacją zadań własnych	3 597	3 983	4 181	4 422
podstawowe dochody podatkowe	2 267	2 537	2 625	2 925
wydatki ogółem	4 096	4 743	5 037	5 483
wydatki bieżące	3 655	3 969	4 338	4 759
wydatki majątkowe	441	774	699	724
nadwyżka operacyjna	527	677	417	466
dług	509	440	350	268

Wykonanie budżetu Gminy Police w przeliczeniu na 1 mieszkańca

I.12. ROZLICZENIE DOCHODÓW I WYDATKÓW FINANSOWANYCH Z TYCH DOCHODÓW, KTÓRE ZWIĄZANE SĄ ZE SZCZEGÓLNYMI ZASADAMI WYKONYWANIA BUDŻETU GMINY WYNIKAJĄCYMI Z ODRĘBNYCH USTAW.

A. *Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych a wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wydatki dotyczące Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.*

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROZDZIAŁ	WYKONANIE
ŚRODKI POZOSTAŁE Z ROZLICZENIA WPŁYWÓW Z OPŁAT ZA ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH I WYDATKÓW PONIESIONYCH NA GPPiRPA ORAZ GPPN W 2018 ROKU	x	75 194,06
DOCHODY 2019 ROKU	x	886 542,22
Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	75618	886 542,22
<i>ŚRODKI NA WYDATKI</i>	<i>x</i>	<i>961 736,28</i>
WYDATKI 2019 ROKU	x	890 856,22
Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii	85153	25 392,66
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	85154	865 463,56
ROZLICZENIE		70 880,06
Na koniec 2019 r. wynik wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków poniesionych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii był dodatni, co oznacza, że niewykorzystane w roku 2019 środki, należy przenieść do budżetu na rok 2020.		

B. Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wydatki nimi finansowane.

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROZDZIAŁ	WYKONANIE
ŚRODKI POZOSTAŁE Z ROZLICZENIA WPŁYWÓW Z OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI I WYDATKÓW NIMI FINANSOWANYCH W 2018 ROKU	x	-
DOCHODY 2019 ROKU	x	7 483 911,42
Wpływy z tytułu opłat wnoszonych na mocy przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	90002	7 465 476,67
Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień		12 125,82
Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi		5 721,94
Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych		35,95
Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów		551,04
ŚRODKI NA WYDATKI	x	7 483 911,42
WYDATKI 2019 ROKU	x	7 156 176,62
Wydatki na odbiór, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych (art. 6r ust. 2 pkt 1 ustawy)	90002	6 148 000,00
Wydatki na utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 6r ust. 2 pkt 2 ustawy)		384 000,00
Wydatki na obsługę administracyjną systemu (art. 6r ust. 2 pkt 3 ustawy): 1. Koszty wynagrodzeń osobowych pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne, składki na Fundusz Pracy, podróże służbowe, delegacje, szkolenia oraz odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dotyczące systemu gospodarowania odpadami komunalnymi - 479.610,32 zł. 2. Koszty poniesione na usługi eksploatacyjne, telekomunikacyjne, remontowe, wysyłkę korespondencji oraz zakupy środków czystości i materiałów biurowych – 62.354,95 zł. 3. Koszty związane z egzekucją opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi prowadzoną przez komorników skarbowych – 136,40 zł 4. Koszty z tytułu opłat komorniczych związanych z prowadzeniem postępowań egzekucyjnych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego – 3.437,88 zł. 5. Wykonanie usługi polegającej na opracowaniu ekspertyzy i analizy optymalnego modelu opłaty za odbiór i wywóz odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych wraz przygotowaniem i przeprowadzeniem prezentacji dla Rady Miejskiej, obejmującą założenia tego modelu - 30.996,00 zł.		576 535,55

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROZDZIAŁ	WYKONANIE
<p>Wydatki na edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 2 pkt 4 ustawy) W ramach tych wydatków za kwotę w wysokości 14.322,83 zł wykonano torby ekologiczne z logo Gminy, zakupiono i wykonano gadzety promocyjne, które zostaną wykorzystane podczas corocznych targów gospodarczych w Policach, które służyć będą jako nagrody w konkursach ekologicznych dotyczących prawidłowej segregacji odpadów komunalnych.</p> <p>Ponadto, zakupiono nagrody rzeczowe, które zostaną przeznaczone dla laureatów konkursów organizowanych w szkołach podstawowych, dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi.</p> <p>Za kwotę 32.767,20 zł zakupiono 30 sztuk koszy KREDKA do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Kosze ustawione zostały w szkołach podstawowych na terenie Gminy Police.</p>		47 090,03
<p>Wydatki na wyposażenie nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym (art. 6r ust. 2a ustawy)</p>	90002	551,04
<p>Wydatki na utworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami (art. 6r ust. 2aa ustawy)</p>		-
<p>Wydatki na usunięcie odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. <i>o odpadach</i>. (art. 6r ust. 2b ustawy)</p> <p>Wydatki w tym zakresie finansowane są ze środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.</p>		-
<p>Wydatki sfinansowane ze środków pochodzących z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym (art. 6r ust. 2c ustawy)</p>		-
ROZLICZENIE		327 734,80
<p>Na koniec 2019 r. wynik wpływów i wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi był dodatni, co oznacza, że niewykorzystane w roku 2019 środki, należy przenieść do budżetu na rok 2020.</p>		

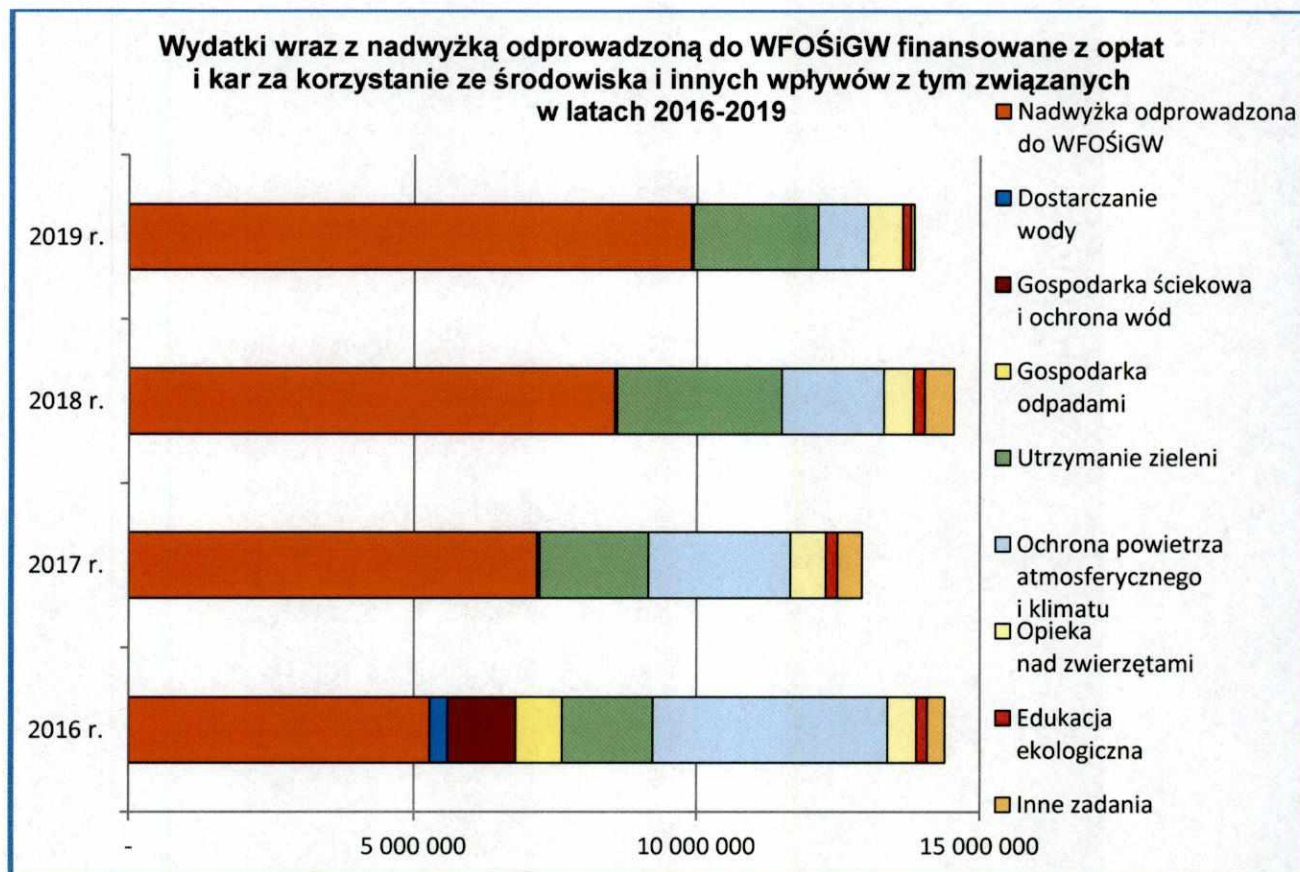

C. Wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, pomniejszone o wydatki na odprowadzenie nadwyżki i wydatki nimi finansowane.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE
ŚRODKI POZOSTAŁE Z ROZLICZENIA WPŁYWÓW Z OPŁAT I KAR ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA, POMNIEJSZONYCH O KWOTĘ NADWYŻKI ODPROWADZONEJ DO WFOŚiGW I WYDATKÓW NIMI FINANSOWANYCH W 2018 ROKU	2 638 715,57
DOCHODY 2019 ROKU	11 743 060,17
Wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska wraz z odsetkami	11 731 127,52
Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji za 2018 r.	11 932,65
WYDATKI PONIESIONE NA ODPROWADZENIE NADWYŻKI DO WFOŚiGW	9 908 346,00
<i>ŚRODKI NA WYDATKI</i>	<i>4 473 429,74</i>
WYDATKI 2019 ROKU	3 938 930,79
Utrzymanie zieleni	2 208 702,40
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	875 235,12
Gospodarka odpadami	31 539,74
Opieka nad zwierzętami	612 260,00
Edukacja ekologiczna	149 767,90
Inne zadania	61 425,63
ROZLICZENIE	534 498,95
Na koniec 2019 r. wynik wpływów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, pomniejszonych o odprowadzenie nadwyżki do WFOŚiGW i wydatków nimi finansowanych był dodatni, co oznacza, że niewykorzystane w roku 2019 środki, należy przenieść do budżetu na rok 2020.	

Na wykresie poniżej przedstawiono kierunki wydatkowania środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w latach 2016-2019.

I.13. INFORMACJA O WYSOKOŚCI NIETYKORZYSTANYCH ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA RACHUNKU BIEŻĄCYM BUDŻETU, WYNIKAJĄCYCH Z ROZLICZENIA ŚRODKÓW OKREŚLONYCH W ART. 5 UST. 1 PKT 2 UOFP I DOTACJI NA REALIZACJĘ PROGRAMU, PROJEKTU LUB ZADANIA FINANSOWANEGO Z UDZIAŁEM TYCH ŚRODKÓW.

Na koniec 2019 r. pozostały niewykorzystane środki z rozliczenia zadań realizowanych przy udziale środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz dotacji na realizację zadań finansowanych z ich udziałem w łącznej kwocie **294.129,06 zł**, z tego:

- kwota 3.084,73 zł dotyczy zadania pn. *Przebudowa wiaduktu na ul. Kuźnickiej*,
- kwota 182.629,61 zł dotyczy zadania pn. *Lepszy start - kompetencje kluczowe dla uczniów w Gminie Police*,
- kwota 43.369,91 zł dotyczy zadania pn. *Równy dostęp do edukacji przedszkolnej na terenach wiejskich w Gminie Police*,
- kwota 64.843,45 zł dotyczy zadania pn. *Własna przestrzeń = samodzielność*,
- kwota 201,36 zł dotyczy zadania pn. *Waloryzacja przyrodnicza Gminy Police*.

I.14. PODSUMOWANIE.

Budżet Gminy Police na koniec 2019 r. zrealizowany został po stronie dochodów w około 100% oraz wydatków - w ponad 90%, przy 100% realizacji rozchodów (dokonano zaplanowanej na rok 2019 spłaty zadłużenia długoterminowego) oraz ponad 90% realizacji przychodów (nie zaciągnięto planowanego kredytu w wysokości 1.535.000 zł przeznaczonego na pokrycie planowanego deficytu budżetu Gminy Police, w tym na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej).

Na koniec 2019 r. zachowane zostały niskie i bezpieczne wskaźniki spłaty zobowiązań obliczone na podstawie art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz.U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.). Biorąc pod uwagę *wskaźnik łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 uofp do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok*, który na koniec 2019 r. wyniósł 1,67%, przy maksymalnym *dopuszczalnym wskaźniku spłaty zobowiązań określonym w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonym w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)*, który wynosił 12,80%, widać wyraźnie, że kondycja finansowa Gminy nie jest zagrożona.

Spełniony został również warunek wynikający z art. 242 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych*, zgodnie z którym „na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki”. W przypadku naszej Gminy wydatki bieżące na koniec 2019 r. wyniosły 196.492.209,48 zł, dochody bieżące – 215.731.876,11 zł, natomiast dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych oraz wolne środki – 233.868,354,05 zł, a zatem różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wyniosła 19.239.666,63 zł, natomiast różnica między dochodami bieżącymi, powiększonymi o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, a wydatkami bieżącymi wyniosła 37.376.144,57 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że budżet Gminy Police w 2019 r. został wykonany prawidłowo.

BURMISTRZ

Władysław Diakun